

(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osastoa soveltamalla annetut säädökset)

TOINEN VUOSIRAPORTTI

Euroopan unionin osallistumisesta käsiaseiden ja kevyiden aseiden epävakauttavan keskittymisen ja leviämisen torjumiseen ja yhteisen toiminnan 1999/34/YUTP kumoamisesta 12 päivänä heinäkuuta 2002 hyväksytyn EU:n yhteisen toiminnan (2002/589/YUTP) täytäntöönpanosta sekä tavanomaisten aseiden laitonta kauppaa koskevan kesäkuussa 1997 hyväksytyn EU:n ohjelman täytäntöönpanosta

(2002/C 330/01)

JOHDANTO

1. Euroopan unionin neuvosto (yleiset asiat) hyväksyi 26.6.1997 EU:n ohjelman tavanomaisten aseiden laittoman kaupan estämiseksi ja torjumiseksi, ja Eurooppa-neuvosto hyväksyi 12.7.2002 yhteisen toiminnan Euroopan unionin osallistumisesta käsiaseiden ja kevyiden aseiden epävakauttavan keskittymisen ja hallitsemattoman leviämisen torjumiseen ja yhteisen toiminnan 1999/34/YUTP kumoamisesta.
2. Keski- ja Itä-Euroopan assosioituneet maat ja Kypros sekä Euroopan talousalueeseen kuuluvat EFTA-maat ovat yhtyneet tähän ohjelmaan ja yhteiseen toimintaan.
3. Pyrkinessään yhteisen toiminnan tavoitteisiin Euroopan unioni on tehostanut toimia konsensuksen luomiseksi alueellisilla ja kansainvälisillä foorumeilla sekä asianomaisten valtioiden kanssa. EU osallistui aktiivisesti pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan kaikkia näkökohtia koskevaan YK:n konferenssiin (New York, 9.—20.7.2001), jonka päätteeksi hyväksyttiin YK:n toimintaohjelma, samoin kuin kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaista Yhdistyneiden Kansakuntien yleis-sopimusta täydentävästä ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja kaupan torjumista koskevasta lisäpöytäkirjasta käytyihin neuvotteluihin. YK:n yleiskokous hyväksyi kyseisen pöytäkirjan 31.5.2001. EU on myös pyrkinyt parhaalla mahdollisella tavalla edistämään prosessia, jonka päätteeksi Etyjin ministerineuvosto hyväksyi 27. ja 28.11.2000 pidetyssä istunnossaan pienaseita ja kevyitä aseita koskevan asiakirjan. EU:lla on myös ollut useita kahdenvälisiä yhteyksiä poliittisen vuoropuhelun puitteissa kansainvälisen konsensuksen aikaansaamiseksi sekä EU:n yhteisessä toiminnassa että edellä mainituissa YK:n ja Etyjin asiakirjoissa vahvistetuista tavoitteista.
4. Tämä raportti jakautuu kolmeen osaan. Raportin I osa kattaa kansalliset toimet pienaseisiin liittyvien jäsenvaltioiden ongelmien käsittelemiseksi. Näihin toimiin kuuluvat virastojen ja laitosten välinen yhteistyö, hiljattain annettu lainsäädäntö ja alan tutkimustoiminnan tukeminen. Raportin II osa käsittelee kansainvälisiä toimenpiteitä, kuten kansainvälisten tai alueellisten järjestöjen tai valtioista riippumattomien järjestöjen toteuttamille hankkeille annettavaa tukea, asianomaisille valtioille annettavaa tukea sekä kansainvälisten konferenssien järjestämistä. EU:n yhteistyö muiden valtioiden kanssa sisältyy myös II osaan. Lopuksi III osassa käsitellään ensisijaisia toimia systemaattisemman lähestymistavan luomiseksi EU:n pienaseiden ja kevyiden aseiden alalla antamaa apua varten. Siinä tarkastellaan myös EU:n ja sen jäsenvaltioiden tällä alalla jo hankkimasta kokemuksesta opittuja asioita.
5. Raportti kattaa yhteisen toiminnan ja ohjelman. Se koskee periaatteessa ainoastaan vuotta 2001. Yhteisen toiminnan ja EU:n ohjelman täytäntöönpanoon liittyviä EU:n aikaisempia toimia koskevat tiedot ovat ensimmäisessä vuosiraportissa ja EU:n komission julkaisussa "Small Arms and Light Weapons: The Response of the European Union".
6. Neuvoston yhteisen toiminnan mukaiset pienaseisiin ja kevyisiin aseisiin (SALW) liittyvät hankkeet rahoitetaan YUTP:n talousarvion erityismomentista "aseiden leviämisen estäminen ja aseistariisunta". YUTP:n alan hankkeiden täytäntöönpano kuuluu Euroopan komissiolle. Mahdollisten hakijoiden ja muiden vastaavien tahojen olisi otettava yhteyttä Euroopan komissioon neuvojen tai tietojen saamiseksi menettelyistä, jotka koskevat YUTP:n talousarviosta rahoitettavia SALW-hankkeita, taikka käännyttävä kansallisten yhteyspisteiden puoleen. Pyydetään kiinnittämään huomiota oheiseen liitteeseen, joka sisältää luettelon SALW-yhteyspisteistä EU:ssa.

I OSA

KANSALLISET TOIMET PIENASEISIIN LIITYVIEN ONGELMIEN KÄSITTELEMISEKSI

I.A Hallinto- ja lainvalvontaviranomaisten välinen yhteistyö, koordinointi ja tiedonvaihto

7. Italiassa kesäkuussa 2000 perustettu ulkoasiainministeriön koordinoima pienaseiden ja kevyiden aseiden *ad hoc* -työryhmä, jossa on edustajia kaikista asiaan liittyvistä ministeriöistä ja lainvalvontaviranomaisista sekä alan teollisuuden kansallisen yhdistyksen edustaja, kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Se keskittyi erityisesti YK:n konferenssin valmisteluun ja sen jatkotoimiin. Tässä yhteydessä käsiteltiin alustavasti aseiden välitystä koskevaa kysymystä, jota ei toistaiseksi säännellä lailla, sekä ampuma-aseista tehdyn YK:n pöytäkirjan ratifiointia.
8. Tietoisena pienaseiden ja kevyiden aseiden liiallisen keskittymisen epävakauttavista vaikutuksista Kaakkois-Euroopassa Kreikan hallinto- ja lainvalvontaviranomaiset ovat sisällyttäneet uusia näkökohtia ja menetelmiä yhteistyöhönsä, mikä on vaikuttanut myönteisesti rajatarkastuksiin. Lisäksi yleisestä järjestyksestä vastaava ministeriö on perustanut kansallisen keskusviranomaisen kaikkia SALW-liiketoimia koskevaa tiedonvaihtoa varten. Viranomainen on parhaillaan kehittämässä sähköistä tietokantaansa, joka tulee helpottamaan pienaseita ja kevyitä aseita koskevaa tiedonvaihtoa muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa Kreikassa ja ulkomailla.

I.B Hiljattain annettu lainsäädäntö, voimassa olevan lainsäädännön käytännön toimivuuden arviointi

9. Jäsenvaltiot ovat toimittaneet seuraavat tiedot:
10. Sotatarvikkeiden tuontia, vientiä ja kauttakuljetusta koskevaa Itävallan lainsäädäntöä on muutettu siten, että se sisältää sotatarvikkeiden välityksen ja siinä otetaan huomioon 8.6.1998 hyväksyttyjen aseiden vientiä koskevien EU:n käytännesääntöjen toimintaohjeet (Säädöskokoelma I, nro 57, 10.6.2001).
11. Tavaroiden kauttakuljetusta Alankomaiden läpi koskee tuonti- ja vientilaki sekä laki aseista ja ampumatarvikkeista. Molemmat lait on muutettu vuonna 2001 sotatarvikkeiden kauttakuljetuksen valvonnan parantamiseksi. Tuonti- ja vientilakia sovelletaan nyt sotatarvikkeiden kauttakuljetukseen EU:n ulkopuolisiin maihin. Muutettu laki aseista ja ampumatarvikkeista sääntelee aseiden ja ampumatarvikkeiden kauttakuljetusta EU:n jäsenvaltioihin. Näiden tavaroiden kauttakuljetusta koskeva uusi lupajärjestelmä tuli voimaan 1.1.2002.
12. Muutettu tuonti- ja vientilaki sekä sen voimassa oleva johdettu oikeus velvoittavat ilmoittamaan Alankomaiden viranomaisille, jos kauttakuljetukseen sisältyy tiettyntyyppisiä sotilastarkoitukseen suunniteltuja ampuma-aseita ja kevyitä aseita, kuten kranaatinheittimiä tai ohjuksen laukaisulaitteita. Luettelo aseista, joihin tätä ilmoitusvelvollisuutta sovelletaan, vastaa EU:n yhteisen toiminnan liitteenä olevaa luetteloa.
13. Muutettua lakia aseista ja ampumatarvikkeista sovelletaan nyt aseiden ja ampumatarvikkeiden vientiin tai kauttakuljetukseen EU:n jäsenvaltioihin ja sitä sovelletaan edelleen näiden tavaroiden tuontiin. Tällaiseen vientiin, kauttakuljetukseen tai tuontiin tarvitaan lupa. Viennin tai kauttakuljetuksen osalta lupaa ei myönnetä, jos hakija ei pysty todistamaan, että aseiden tai ampumatarvikkeiden määränpäään olevan EU:n jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset eivät vastusta näiden tavaroiden olemassa oloa alueellaan.
14. Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus esitteli 26.6. parlamentille ehdotuksen vienninvalvontaa koskevaksi laiksi, joka muodostaa uuden lainsäädäntökehityksen vienninvalvonnalle. Lakiehdotus julkaistiin 29.3. julkista kuulemistä varten. Laki tiukentaa nykyistä vientivalvontajärjestelyä ja siihen sisältyviin toimenpiteisiin kuuluu uusia valtuuksia aseiden laittoman kaupan ja välityksen valvonnan alalla. Hallitusten ehdotusten käsittely parlamentissa saadaan päätökseen vuoden 2002 aikana.
15. Yhdistyneen kuningaskunnan tulliviranomaiset ovat tarkistaneet rekisteröityjä asekauppiaita koskevaa valvontaa tehokkuuden lisäämiseksi ja aseiden laittomille markkinoille kulkeutumisen minimoimiseksi.

16. Espanjan viranomaiset laativat vuonna 2001 uuden asetuksen puolustusmateriaalin ja kaksikäyttötuotteiden ulkomaankaupasta. Asetuksen pitäisi tulla voimaan vuonna 2002. Sen mukaan kaikelle puolustusmateriaalin ja kaksikäyttötuotteiden viennille on saatava toimivaltaiselta viranomaiselta lupa muun muassa seuraavissa tapauksissa:
- Vientiin tarkoitettujen tavaroiden määränpäänä tai ostajana on valtio, jonka EU:n neuvosto, Etyj tai sitovalla päätöslauselmalla YK:n turvallisuusneuvosto on asettanut asevientikieltoon. Tätä sovelletaan myös tavaroihin, jotka eivät kuulu viralliseen puolustusmateriaaliluetteloon, jos niiden vienti olisi vastoin kyseisen asevientikiellon periaatteita.
 - Toimivaltaiset viranomaiset epäilevät, että vientiin tarkoitettujen tavaroiden loppukäyttö on tai voi olla kokonaan tai osittain sotilaallista.
 - Toimivaltaiset viranomaiset epäilevät, että vientiin tarkoitettuja tavaroita käytetään tai voidaan käyttää kokonaan tai osittain viralliseen puolustusmateriaaliluetteloon sisältyvien puolustustarvikkeiden lisäosina tai komponentteina.
17. Nämä säännöt muodostavat kokoamalausekkeen.
18. Uuden asetuksen nojalla toimivaltaiset viranomaiset eivät myönnä myyntilupaa poliisi- ja turvallisuusalan tarvikkeille, jos on aihetta epäillä, että sitä tullaan käyttämään ihmisoikeuksia loukkaaviin toimiin tai millään muulla tavalla, joka on vastoin ihmisarvoa.
19. Uuden asetuksen mukaan näistä kaupoista vastaavien toimijoiden on rekisteröidyttävä erityistoimijoiden rekisteriin.
20. Uutta asetusta sovelletaan Espanjan alueelta suuntautuvan viennin lisäksi myös kaikkiin Espanjan alueelta toteutettaviin toimiin, mukaan lukien välitys, kauttakuljetus, siirto, edellä mainittuihin liiketoimiin liittyviin neuvotteluihin osallistuminen tai muunlainen avustaminen näissä liiketoimissa.
21. Belgiassa esiteltiin vuonna 2000 ehdotus aseiden, ampumatarvikkeiden ja puolustustarvikkeiden sekä niihin liittyvän teknologian tuonnista, viennistä ja kauttakuljetuksesta 5.8.1991 annetun lain muuttamiseksi, ja sitä käsiteltiin perusteellisesti edustajainhuoneessa ja senaatissa vuoden 2001 aikana (Belgian senaatti hyväksyi sen 16.5.2002). Tämän uuden lain soveltamisalaa laajennettiin sisällyttämällä siihen välitystä koskevia määräyksiä. Sen 10 artiklan mukaan ”Belgian kansalainen taikka Belgiassa asuva tai siellä liiketoimia harjoittava ulkomaalainen ei voi korvausta vastaan tai maksutta riippumatta siitä, mistä tavarat ovat peräisin tai mikä on niiden määräpaikka ja käyvätkö ne Belgian alueella, käydä kauppaa, viedä tai toimittaa ulkomaille taikka pitää hallussaan tätä varten aseita, ampumatarvikkeita tai puolustustarvikkeita tai niihin liittyvää teknologiaa eikä toimia välittäjänä tällaisissa liiketoimissa ilman oikeusministeriön tätä toimintaa varten myöntämää lupaa”.
22. Käsite ”välittäjä” on määritelty seuraavasti: ”Välittäjä on kuka tahansa henkilö, joka korvausta vastaan tai maksutta luo olosuhteet sellaisen sopimuksen tekemiselle, jonka päämääränä on aseiden, ampumatarvikkeiden tai puolustustarvikkeiden taikka niihin liittyvän teknologian kauppa, vienti tai toimittaminen ulkomaille taikka hallussapito edellä mainittua tarkoitusta varten riippumatta siitä, mistä tavarat ovat peräisin tai mikä on niiden määräpaikka ja käyvätkö ne Belgian alueella; välittäjänä pidetään myös ketä tahansa henkilöä, joka tekee tällaisen sopimuksen, vaikka kuljetuksen hoitaa kolmas osapuoli”.
23. Ranskassa kansallista lakia välityksestä ja välittäjänä toimimisesta muutettaneen lähiaikoina.
24. Tärkein kansallisen lainsäädännön alalla hyväksytty toimenpide oli aseisiin ja puolustustarvikkeisiin liittyviin liiketoimiin osallistuvia välittäjiä koskevien järjestelyjen uudistaminen.
25. Välitystoiminnan lupamenettelyä koskevan asetuksen tultua voimaan laadittiin täytäntöönpanotekstejä, jotta uudet järjestelyt voitaisiin toteuttaa tehokkaalla tavalla.

26. Ehdotus välitystoiminnan lupamenettelyjä koskevaksi asetukseksi on esitetty parlamentille. Sitä on tarkoitus käsitellä vuoden 2002 toisella vuosipuoliskolla. Siinä säädetään kahdesta lupatyypistä: koon-tilupa, joka voi kattaa useita liiketoimia, jotka täyttävät määrätty edellytykset, ja yksittäislupa, jolla sallitaan ainoastaan yksi välitystoimi. Lainsäädännön soveltamisala ulottuu laajemmalle kuin vain pienaseisiin ja kevyisiin aseisiin, koska se kattaa kaikki kansallisten sääntöjen mukaisesti luokitellut aseet ja puolustustarvikkeet.
27. Italian lainsäädännön mukaan pienaseiden ja kevyiden aseiden luokka jakautuu kahteen alaluokkaan: yleiset ampuma-aseet ja sotilaskäyttöön tarkoitetut aseet. Näitä koskevat eri lait, joiden täytäntöönpano kuuluu ensimmäiseksi mainitun alaluokan osalta sisäasiainministeriölle ja toiseksi mainitun osalta puolustusministeriölle. Sotilaskäyttöön tarkoitettujen aseiden tuonti-, vienti- ja kauttakuljetuslupien myöntämismenettelyistä vastaa ulkoasiainministeriö, joka toimii yhteistyössä puolustusministeriön kanssa. Italian laissa aseiden viennistä (laki 185/1990) on jo otettu huomioon kesäkuussa 1998 hyväksyttyihin EU:n käytäntösääntöihin sisältyvät kriteerit.
28. EU:n käytäntösäännöt aseiden viennistä muodostavat puitteet pienaseiden ja kevyiden aseiden vientilupa koskevien hakemusten arvioinnille. Näin on myös niiden — EU:n yhteiseen luetteloon sisältyvien — ampuma-aseluokkien osalta, joiden valvonta kuuluu sisäasiainministeriölle.
29. Vuonna 2001 ei hyväksytty mitään uutta pienaseita ja kevyitä aseita koskevaa lainsäädäntöä. Edustajainhuoneen ulkoasiainvaliokunta esitti kuitenkin lokakuussa 2000 kehotuksen "...vahvistaa myös kansallisella tasolla toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on tehostaa tai yhteensovittaa paremmin pyrkimyksiä torjua pienaseiden ja kevyiden aseiden kauppaa...", jonka mukaisesti pienaseiden ja kevyiden aseiden, erityisesti ampuma-aseiden, tuonti- ja vientimenettelyjen valvontaa vahvistettiin luomalla tiiviimmät koordinoitujärjestelyt asianomaisten ministeriöiden välille (ulkoasiain-, sisäasiain- ja puolustusministeriö).
30. Suomessa valmistellaan puolustustarvikkeiden maastaviennistä ja kauttakuljetuksesta annetun lain muuttamista sisältämään myös välitystoiminta.
31. Tanskassa ei hyväksytty mitään uutta pienaseita koskevaa lainsäädäntöä vuonna 2001. Oikeusministeriön alaisuuteen perustettiin kuitenkin ministeriöiden välinen komitea, jonka tarkoituksena on tarkastella aseita ja räjähteitä koskevaa lainsäädäntöä ja erityisesti aseiden vientiä. Komitea tulee myös tarkastelemaan mahdollisia toimenpiteitä aseiden välityksen valvomiseksi.
32. Ruotsissa ei hyväksytty mitään uutta lainsäädäntöä vuonna 2001.
33. Irlannissa ei valmisteta pienaseita. Pienaseiden tuontia ja EU-maihin vientiä varten on haettava lupa ampuma-aseita koskevien vuoden 1925 ja vuoden 1964 lakien sekä EY:n aseiden ja ampumatarvikkeiden hankintaa ja hallussapitoa koskevien vuoden 1993 asetusten mukaisesti. Kaikkiin maihin suuntautuvaan vientiin sovelletaan myös vuoden 1983 lakia vienninvalvonnasta ja sen perusteella annettuja asetuksia sekä kansainvälisiä velvoitteita ja velvollisuuksia, jotka aiheutuvat jäsenyyksistä YK:ssa, EU:ssa, Etyjissä ja muissa elimissä, joiden alaan liittyy viennin sääntely.
34. Kreikka ei ole muuttanut aseita koskevaa lainsäädäntöään (laki 2168/1993), jossa säädetään ankarista toimenpiteistä ja lupajärjestelmästä, joka koskee kaikenlaista asekauppaa (tuonti, vienti, kauttakuljetus ja jälleenlaivaus). Toimivaltaiset ministeriöt käyvät parhaillaan neuvotteluja lain muuttamiseksi YK:n, EU:n, Etyjin ja Wassenaarin järjestelyn puitteissa tehtyjen päätösten mukaisesti. Lisäksi kansalaisten suojelemisesta rikollisjärjestöjen tekemiä rikoksia vastaan annetun uuden lain 2928/2001 mukaan pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä ampumatarvikkeiden laittomasta valmistamisesta tai hallussapidosta voidaan tuomiota enintään 10 vuoden vankeusrangaistukseen.

I.C Hallinto- ja lainvalvontaviranomaisten koulutus

35. Espanjan lainvalvontaviranomaiset järjestävät vuosittain keskeisten laitosten henkilöstölle kursseja ampuma-aseiden ja räjähteiden rikollisesta käsittelystä. Nämä ovat säännöllisiä seminaareja, joiden tarkoituksena on uudistaa ja saattaa ajantasalle henkilöstön tiedot tästä asiasta sekä aseiden ja räjähteiden alalla sovellettavasta tietotekniikasta.

I.D Muut aloitteet tai toimet, esimerkiksi alan tutkimuksen tukeminen ja sisäiseen turvallisuuteen ja avoimuuteen liittyvät toimenpiteet

36. Jäsenvaltiot ovat lisäksi raportoineet muista aloitteista ja toimista pienaseiden keskittymisen ja hallitsemattoman leviämisen torjumiseksi ja laittoman kaupan estämiseksi. Esimerkkeinä voidaan mainita tutkimushankkeiden tukeminen tai pienaseiden ja kevyiden aseiden valvontaan liittyvät sisäiset turvallisuustoimet tai tiedottaminen suurelle yleisölle.

Pienaseisiin ja kevyisiin aseisiin liittyvät sisäiset turvallisuustoimet

37. Espanjan toimivaltaiset viranomaiset Guardia Civilin aseiden ja räjähteiden keskustarkastusviraston koordinoimina takavarikoivat 42 739 laitonta asetta vuonna 2001. Näistä 17 978 hävitettiin ja 24 761 huutokaupattiin tai otettiin toisenlaiseen lailliseen käyttöön.
38. Vuoden 2001 aikana Espanjan viranomaiset suorittivat 10 846 tarkastusta tiloihin, joissa ampumaseita valmistetaan tai varastoidaan (mukaan lukien tehtaat, liiketilat, urheiluammuntatilat, yksityiset turvallisuusalan yritykset jne.). Vuoden 2001 aikana tarkastettiin 19 664 tilaa, joissa räjähteitä valmistetaan tai varastoidaan.
39. Tulliviranomaiset tekivät vuosina 2001—2002 tietoisuuden parantamisvierailuja sen varmistamiseksi, että satama- ja lentokenttähenkilöstö jatkaa aseiden viennin yhteydessä toteutettuja ensisijaisia salakuljetuksen vastaisia toimia ja valvontatoimia.
40. Vuonna 2001 Italian puolustusvoimat hävittivät sulattamalla seuraavat määrät pienaseita ja kevyitä aseita, jotka katsottiin ylimääräisiksi ja/tai jotka oli takavarikoitu: 377 revolveria ja puoliautomaattista pistoolia (Beretta m51), 2 070 kivääriä ja karbiinia (1070 mab + 1000 Garand t2), 329 panssarintorjuntaohjusten kannettavaa laukaisulaitetta ja raketinheitintä (bazooka 88mm).
41. Saksan pienaseille ja kevyille aseille myöntämien vientilupien kokonaisarvon osuus asevientilupien kokonaisarvosta oli hyvin alhainen, ja vienti keskittyi alueellisesti EU:hun, Natoon ja vastaaviin maihin. Kansallisia vähennyksiä käytettiin ekologisten ja taloudellisten menetelmien luomiseksi pienaseiden ja kevyiden aseiden hävittämiseksi isoissa erissä.

Alan tutkimuksen tukeminen

42. Vuonna 2001 Ruotsi tuki Tukholman kansainvälisen rauhantutkimuslaitoksen (SIPRI) seuraavia hankkeita:
- Afrikan maiden sotilaskuluja koskeva tiedosto, 1 miljoona kruunua. Hanke käynnistettiin vuonna 1999 ja se päättyi heinäkuussa 2001.
 - Konfliktit ja pienaseiden liikkeet, 480 000 kruunua. Hankkeen tarkoituksena on kerätä tietoa asevirroista konfliktialueille, ja se toteutetaan yhteistyössä sveitsiläisen pienaseita koskevan tutkimuksen kanssa. Hanke käynnistettiin vuonna 2000 ja se on edelleen kesken.
 - Internet-tietokanta tavanomaisten aseiden viennin valvonnasta Euroopassa, 1,5 miljoonaa kruunua. Hankkeen tarkoituksena on tiedon jakaminen ja aseiden vientiä koskevien EU:n käytäntöjen noudattamisen valvonta keskittyen Itä- ja Keski-Eurooppaan. Hanke käynnistettiin maaliskuussa 1998 ja se on edelleen kesken.

Suurelle yleisölle kohdistetut tiedotustoimet

43. Yhdistynyt kuningaskunta julkaisi heinäkuussa 2001 neljännen vuosiraportin strategisesta vientivalvonnasta. Raportti kattaa kalenterivuoden 2000. Tässä raportissa käsiteltiin Yhdistyneen kuningaskunnan pienaseita ja tavanomaisten aseiden vientiä koskevaa politiikkaa tarkemmin ja yksityiskohtaisemmin kuin aikaisemmissa raporteissa.

44. Ranskan puolustusministeriö julkaisi parlamentille laaditun raportin Ranskan viennistä (julkaistu helmikuussa 2002). Siinä kuvataan Ranskan luomia oikeudellisia puitteita aseiden viennin valvonnan tarkentamiseksi ja yleisemmin sen suhtautumista vientiin samalla, kun otetaan huomioon eurooppalaiset ja kansainväliset sitoumukset (yhteinen toiminta, käytäntesäännöt, Wassenaarin järjestely jne.). Raportissa kuvataan myös kuulemismenettelyjä, avoimuuden varmistamista ja YK:n tai Euroopan unionin julistamien asevientikieltojen täytäntöönpanojärjestelyjä. Parlamentille laaditussa raportissa otetaan myös huomioon Ranskan hallituksen toiminta viennin valvonnan alalla. Siihen sisältyy yhteenvetoja lukumääristä ja tilastoja vientihakemuksista, ennakkoluvista, hylkäävistä päätöksistä ja luvista puolustustarvikkeiden vientiä varten. Siinä esitetään myös Ranskan aseiden vientiä vuonna 2000 koskeva yksityiskohtainen erittely, jossa pienaseille ja kevyille aseille on erillinen otsake.
45. Raportti on saatavilla Internetistä osoitteesta <http://www.defense.gouv.fr> napsauttamalla ensin kohtaa "Actualités" ja sitten kohtaa "Tous les dossiers en ligne".
46. Vuonna 2001 julkaistiin vihko "Small arms and light weapons: Action by France: prevent-control-destroy". Se julkaistiin YK:n konferenssin yhteydessä ranskaksi ja englanniksi ja sitä on levitetty laajalti tietojen antamiseksi laajalle lukijakunnalle Ranskan toiminnasta tällä alalla.
47. Vuoropuhelua Italian tällä alalla toimivien valtiosta riippumattomien järjestöjen kanssa kehitettiin edelleen vuonna 2001. Ulkoasiainministeriö on tukenut Italian pienaseiden ja kevyiden aseiden valmistusta ja vientiä koskevaa tutkimusta, joka saatiin päätökseen vuoden lopussa ja julkaistiin vuoden 2002 alussa.

II OSA

KANSAINVÄLISET TOIMET PIENASEISIIN LIITTYVIEN ONGELMIEN KÄSITTELEMISEKSI

48. Sekä EU että yksittäiset jäsenvaltiot toteuttavat toimia kansainvälisissä yhteyksissä. Kyseisistä toimista on toimitettu jäljempänä olevat tiedot.

II.A EU:n toimet

49. EU tukee aktiivisesti valtioita sekä kansainvälisiä ja alueellisia järjestöjä ja tekee aktiivisesti yhteistyötä niiden kanssa.

II.A.1 EU:n tukemat hankkeet

50. Vuodesta 1999 lähtien neuvosto on tehnyt kahdeksan päätöstä yhteisen toiminnan täytäntöönpanosta pienaseisiin ja kevyisiin aseisiin liittyviä hankkeita rahoittamalla. Näistä päätöksistä kolme tehtiin vuonna 1999, kaksi vuonna 2000 ja kolme vuonna 2001. Hankkeet rahoitetaan YUTP:n talousarvion erityismomentista "aseiden leviämisen estäminen ja aseistariisunta", ja niiden täytäntöönpanosta huolehtii Euroopan komissio. Näiden toimien kokonaismäärärahat ovat 5 553 200 euroa.
51. Vuonna 2001 EU:n rahoitusta YUTP:n talousarviosta saaneet kolme hanketta olivat seuraavat:
 - Neuvosto teki 15.11.2001 päätöksen (neuvoston päätös 2001/796/YUTP), jolla jatkettiin Euroopan unionin osallistumista käsiaseiden ja kevyiden aseiden epävakauttavan keskittymisen ja leviämisen torjumiseen Kambodžassa. Päätökseen sisältyy 1 768 200 euron lisämäärärahat EU:lta hankkeen jatkamiseksi ja laajentamiseksi. Hanke on täysin EU:n suunnittelema ja hallinnoima, se käynnistyi vuonna 1999 ja sen alkuperäinen talousarvio kyseiselle vuodelle oli 500 000 euroa. Vuonna 2001 ulkopuolinen tilintarkastaja Owen Greene arvioi hankkeen ja tarkasti tilit ja piti hanketta erittäin onnistuneena. Neuvosto päätti vuonna 2001 nimittää David De Beerin hankkeen päälliköksi hanketta sen alusta lähtien eli maaliskuusta 2000 hallinnoineen prikaatikenraali Henny van der Graafin jäätyä eläkkeelle.
 - Neuvosto hyväksyi 12.3.2001 EU:n osallistumisen pienaseiden aiheuttaman ongelman torjumiseen Latinalaisessa Amerikassa ja Karibian alueella Limassa (Peru) sijaitsevan Yhdistyneiden Kansakuntien rauhan, aseriisunnan ja kehityksen Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen aluekeskuksen hankkeiden kautta. Osallistumisen tarkoituksena on auttaa keskusta sen kouluttaessa tulli- ja poliisivirkailijoita antamalla asianmukaista opastusta sekä auttaa keskusta sen hankkeessa sellaisen laitteiston käyttöön antamiseksi, jonka avulla voidaan perustaa alueella tapahtuvaa pienaseiden ja kevyiden aseiden keskittymistä ja siirtoja koskevia tietokantoja. Hanke edistää Amerikan valtioiden järjestön (OAS) ampuma-aseiden, ampumatarvikkeiden, räjähteiden ja muun vastaavan materiaalin laittoman valmistuksen ja kaupan torjumista tekemän yleissopimuksen täytäntöönpanoa. EU:n rahoitusosuus on 345 000 euroa (neuvoston päätös 2001/200/YUTP).
 - Neuvosto teki 29.11.2001 päätöksen (neuvoston päätös 2001/850/YUTP) Euroopan unionin osallistumisesta käsiaseiden ja kevyiden aseiden epävakauttavan keskittymisen ja leviämisen torjumiseen Albaniassa. Päätöksellä myönnettiin 550 000 euroa Yhdistyneiden Kansakuntien kehitysohjelman (UNDP) hankkeelle "Käsiaseiden ja kevyiden aseiden valvontaohjelma Albaniassa", ja sillä rahoitetaan kaksi kansallista ja yksi kansainvälinen asiantuntija vuodeksi sekä hankkeen täytäntöönpanoa varten tarvittavat 11 ajoneuvoa.

II.A.2 EU:n yhteistyö muiden valtioiden kanssa

52. Euroopan unionin ja Yhdysvaltojen huippukokouksessa 17.12.1999 päätettiin perustaa SALW-työryhmä asiantuntijatason säännöllistä yhteydenpitoa varten yhteistyön ja tiedonvaihdon lisäämiseksi sekä EU:n ja Yhdysvaltojen pienasekysymyksissä saavuttaman edistymisen arvioimiseksi. Työryhmä kokoontuu vähintään kerran kunkin EU:n puheenjohtajakauden aikana. Työryhmän kesäkuussa 2001 pitämässä kokouksessa keskityttiin vuoden 2001 YK:n konferenssin valmisteluun. Osana konferenssin valmisteluja EU:n troikka piti useita epävirallisia kokouksia Yhdysvaltojen kanssa. Kokouksessaan joulukuussa 2001 työryhmä keskittyi arvioimaan YK:n konferenssin tuloksia ja tapoja tehdä yhteistyötä toimintaohjelman täytäntöönpanossa. Työryhmä keskusteli myös pienaseita ja kevyitä aseita koskevan EU:n ja Yhdysvaltojen yhteisen julkilausuman sekä pienaseita ja kevyitä aseita koskevan yhteisen toimintasuunnitelman saattamisesta ajantasalle.
53. EU:n ja Kanadan huippukokouksessa 16.12.1999 annetun yhteisen pienase työryhmän perustamista koskevan julkilausuman mukaisesti työryhmä on kokoontunut joka kuudes kuukausi. Vuonna 2001 työryhmä kokoontui kahdesti, toukokuussa ja marraskuussa. Myös Kanadan kanssa on pidetty epävirallisia kokouksia. Ottawassa pidettiin 15. ja 16.5.2001 EU:n ja Kanadan työkokous pienaseiden ja kevyiden aseiden tuhoamisesta rauhantukioperaatioiden yhteydessä.
54. EU ja Eteläisen Afrikan kehitysyhteisö (SADC) hyväksyivät vuonna 1998 kevyitä aseita ja laitonta kauppaa koskevan alueellisen toimintaohjelman, joka tarjoaa puitteet muun muassa laittomaan kauppaan, aseiden myynnin oikeudellisen valvonnan vahvistamiseen, aseiden siviileiltä poistamiseen ja avoimuuden lisäämiseen liittyvien toimien toteuttamiselle. Vuonna 1999 perustettiin EU:n ja SADC:n pienase työryhmä, joka kokoontui ensimmäisen kerran kesäkuussa 2000. Työryhmä keskusteli toisessa kokouksessaan huhtikuussa 2001 konkreettisen yhteistyön aloista ja YK:n vuoden 2001 konferenssin valmisteluista.

II.A.3 EU:n sisäinen yhteistyö

55. Vuoden 2001 alussa, kun poliisiyhteistyöryhmän puheenjohtajana toiminut Ruotsi esitteli asiakirjan (ENFOPOL 16), jossa ehdotettiin kolmea aluetta, joilla tehostunut yhteistyö ja tiedustelutiedon vaihto eri poliisiviranomaisten välillä EU:ssa voisi vaikuttaa vähentävästi tai ehkäisevästi ampuma-aseiden rikolliseen käyttöön. Poliisiyhteistyöryhmä hyväksyi hankkeen. Ruotsin valtionpoliisi ja rikoslaboratorio (SKL) toimivat hankkeen johdossa. Muut osallistujat ovat Itävalta, Belgia, Tanska, Saksa, Alankomaat, Espanja ja Yhdistynyt kuningaskunta. Eräät muut jäsenvaltiot harkitsevat liittymistä ryhmään.

II.B Jäsenvaltioiden toimet

56. EU:n jäsenvaltiot antavat taloudellista, teknistä ja muuta tukea YK:n, muiden kansainvälisten ja alueellisten järjestöjen sekä valtioista riippumattomien järjestöjen toteuttamille hankkeille. Lisäksi jäsenvaltiot tukevat suoraan asianomaisia valtioita.

II.B.1 Taloudellinen, tekninen ja muu tuki YK:n johtamille alan ohjelmille ja hankkeille

57. Jäsenvaltiot ovat antaneet tukea jäljempänä mainituille YK:n alaisuudessa toteutettaville hankkeille.
58. Vuonna 2001 Espanjan puolustusvoimat ja Guardia Civil osallistuivat seuraaviin pienaseita ja kevyitä aseita sekä niiden valvontaa koskeviin kansainvälisiin yhteistyötoimiin yhteistyössä YK:n kanssa tai sen alaisuudessa:
- Nicaragua: Guardia Civil avustaa Nicaraguan poliisia UNDP:n alaisuudessa kahdessa hankkeessa, jotka liittyvät siviiliväestön turvallisuuteen ja poliisin läsnäoloon maaseudulla, mukaan lukien laittomasti hallussapidettyjen aseiden valvonta ja takavarikointi.
 - Mosambik: Guardia Civil osallistuu Mosambikin lainvalvontaviranomaisten paikallisten voimavarojen kehittämishankkeeseen, jonka Espanjan yhteistyötoimisto AECI ja UNDP rahoittavat yhdessä.
 - Itä-Timor: Guardia Civil osallistuu UNCTAET:iin. Espanjan osastolle annettuihin tehtäviin Itä-Timorissa kuuluu laittomasti hallussapidettyjen aseiden valvonta ja takavarikointi.
 - Irak: Guardia Civilin asiantuntija nimettiin YK:n New Yorkin toimistoon, ja hänen tehtäviinsä kuuluu Irakia koskevan asevientikiellon täytäntöönpanon valvonta.
 - Bosnia ja Hertsegovina: yksi Guardia Civilin osasto on sijoitettu Bosnia ja Hertsegovinaan poliisi-tarkkailijoina.
 - Kosovo: Espanja on antanut käyttöön etsintään erikoistuneen poliisiyksikön, jonka tehtävänä on yksinomaan ja kokoaikaisesti suorittaa kotietsintää taloissa ja ajoneuvoissa tarkoituksenaan laittomasti hallussapidettyjen aseiden takavarikointi. Tämä yksikkö muodostuu 113 Guardia Civilin jäsenestä.
59. Vuonna 2001 Tanska osallistui 60 000 eurolla laittomien aseiden keräämistä ja kestävästä kehityksen tukemista N'Guigmin hallintoalueella Nigerissä koskevaan UNDP:n pilottihankkeeseen. Tanska harkitsee lisärahoituksen myöntämistä hankkeelle vuonna 2002. Myös Saksa on osallistunut tähän hankkeeseen.
60. Tanska tuki 5 000 eurolla Yhdistyneiden Kansakuntien aseidenriisuntaosaston käytännön aseriisunta-toimia koskevaa julkaisua ("Practical Disarmament Measures"), jossa käsitellään muun muassa pienaseita ja kevyitä aseita. Julkaisu on jatkoa rauhan lujittamista käytännön aseriisuntatoimilla koskevalle YK:n yleiskokouksen päätöslauselmalle ("Consolidation of Peace through Practical disarmament Measures"), jonka kanssasuosittajana Tanska on toiminut viime vuosina. Julkaisussa on tarkoitus esittää yleiskatsaus hankkeita koskevista menettelyistä ja perusvaatimuksista sekä malli hanke-ehdotusten laatimista varten. Siten se tulee helpottamaan ja lisäämään asianomaisten maiden mahdollisuuksia saada rahoitusapua pienaseiden ja kevyiden aseiden keräämistä ja hävittämistä varten.
61. Yhdistynyt kuningaskunta tukee UNDP:tä (7,5 miljoonalla punnalla kolmen vuoden aikana huhtikuuhun 2004 saakka) esimerkiksi seuraavanlaisissa toimissa: aseiden keruu, hallinnointi ja hävittäminen; yhteisön aseiden luovuttaminen kehitystä vastaan; poliisi-, tulli-, ja lainvalvontaviranomaisten sekä puolustusvoimien henkilöstön koulutus ja voimavarojen kehittäminen aseiden hallinnoinnissa ja hävittämisessä; YK:n järjestöjen ja alueellisten järjestöjen käytettävissä olevan asiantuntijarekisterin luominen; kansalaisjärjestöjen tukeminen aseita koskevissa valistus- ja koulutusohjelmissä. Nykyisiin hankkeisiin kuuluvat Albania, Niger, Kongon tasavalta, Somalia, Balkanin alue ja Suurten järvien alue.
62. Yhdistynyt kuningaskunta tukee Yhdistyneiden Kansakuntien rauhan, aseriisunna ja kehityksen Latinalaisen Amerikan aluekeskusta seuraavasti: 68 000 puntaa Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen kokoukselle, joka järjestetään YK:n toimintaohjelman tarkistamiseksi, ja siihen liittyville aloitteille ja täytäntöönpanon painopisteiden arvioimiselle (marraskuu 2001) sekä 500 000 puntaa (kolmen vuoden aikana marraskuuhun 2004 saakka) poliisi- ja lainvalvontaviranomaisten koulutukseen aseiden laittomaa kauppaa koskevien alueellisten ja kansainvälisten sopimusten alalla; koko mantereeseen kattavan tietokannan luominen tietojen vaihtamiseksi laittomien aseiden takavarikoista.

63. Ranska on ottanut käyttöön kaksi rahoitustukitoimenpidettä, joista suoritetaan ensisijaisesti 457 347 euroa PCASD:lle (turvallisuutta ja kehitystä koskeva koordinointi- ja avustushjelma, jonka UNDP toteuttaa YK:n projektipalveluyksikön (UNOPS) valvonnan alaisuudessa) ja toiseksi 381 122 euroa viiden vuoden aikana YK:n alueelliselle keskukselle Loméssa. YK:n rauhan ja aseriisunnan alueelliselle keskukselle Afrikassa (Lomé) myönnettiin 77 000 euron vapaaehtoinen avustus vuodelle 2001. Avustus on osoitettu pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan torjumiseen.
64. Vuonna 2001 Ranska myönsi 18 400 euroa YK:n Sierra Leonessa olevien valvontajoukkojen (UNAMSIL) käynnistämälle kevyiden aseiden hävittämisohjelmalle.
65. YK:n järjestöjen toiminnan kautta Ranska on siten myöntänyt rahoitusapua yhteensä 126 600 euroa pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan torjumiseen vuonna 2001.
66. Ruotsi myönsi 10 000 dollarin (USD) tuen Limassa Perussa sijaitsevalle YK:n rauhan, aseriisunnan ja kehityksen Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen aluekeskukselle.
67. Alankomaat tuki erityisrahaston kautta (katso 91 kohta) ampuma-aseita, ampumatarvikkeita ja räjähteitä Latinalaisessa Amerikassa ja Karibian alueella koskevaa alueellista tiedonvälitysohjelmaa (UN-LIRIC) yhteensä 166 653 eurolla. Tiranassa sijaitsevan suurlähetystönsä kautta Alankomaat tuki pienaseiden ja kevyiden aseiden valvontahanketta koskevaa UNDP:n operaatiota Albaniassa ("Small Arms and Light Weapons Control Project", SALWC) yhteensä 384 117 eurolla.

II.B.2 Jäsenvaltioiden tuki muiden kansainvälisten järjestöjen ja valtioista riippumattomien järjestöjen puitteissa toteutettaville hankkeille

68. Jäsenvaltiot toimittivat jäljempänä olevat tiedot tuista hankkeille, joita toteutetaan muiden kansainvälisten järjestöjen kuin YK:n, alueellisten järjestelyjen ja valtioista riippumattomien järjestöjen puitteissa.
69. Tanska tuki The Graduate Institute of International Studies -tutkimuslaitoksen "Small Arms Survey" -hanketta yli 60 000 eurolla vuonna 2001. Tutkimus sisältää puolueetonta ja julkista tietoa kaikista pienaseiden ja kevyiden aseiden leviämiseen liittyvistä näkökohdista ja sen tarkoitus on lisätä tietoa pienaseiden tuotannosta, kaupasta, varastoinnista ja käytöstä sekä parhaista käytännöistä. Nämä tiedot auttavat ymmärtämään pienaseiden ja kevyiden aseiden leviämisen syitä ja kehittämään tehokkaampia poliittisia toimenpiteitä seurauksiin puuttumiseksi. Tutkimuksen pyrkimys on kansainvälisten ja kansallisten poliittisten aloitteiden itsenäinen seuranta ja se toimii laajemman avoimuuden sekä pienaseita ja kevyitä aseita koskevien monenvälisten toimien vastuujärjestelmänä. Ruotsi myönsi 200 000 kruunua. Alankomaat myönsi 227 000 euroa. Yhdistynyt kuningaskunta myöntää 350 000 puntaa kolmen vuoden aikana maaliskuuhun 2004 mennessä. Belgia myönsi 3 miljoonaa Belgian frangia. Ranska rahoitti tutkimuksen ranskalaisen version ja myönsi 53 354 euroa.
70. Ruotsi myönsi tukea Institute for Security Studies -tutkimuslaitokselle Afrikassa pienaseiden ja kevyiden aseiden leviämisen estämiseen. Instituutille on myönnetty yhteensä 2 miljoonaa kruunua.
71. Ruotsi myönsi 200 000 kruunua International Network on Small Arms -verkostolle (IANSA) YK:n konferenssiin liittyviä kuluja varten. Ruotsi myönsi 200 000 kruunua The Saferworld -seminaariohjelmalle "Kevyiden aseiden leviämisen torjuminen: EU:n ja assosioituneiden maiden yhteistyön syventäminen"; helmikuu 1999—tammikuu 2001. Yhdistynyt kuningaskunta myöntää kolmen vuoden aikana elokuuhun 2004 mennessä 1,1 miljoonaa puntaa keskussihteeristön tukemiseen 340:n eri puolilla maailmaa olevan valtioista riippumattoman järjestön koordinoimiseksi, maailmanlaajuisen kampanjoiden ja valistusstrategioiden kehittämiseksi sekä kahdeksan alueellisen kampanjaverkoston kehittämiseksi Euroopassa, Afrikassa, Aasiassa ja Latinalaisessa Amerikassa sekä maailmanlaajuisen viestintästrategian kehittämiseksi. Belgia myönsi 1 500 000 Belgian frangia IANSA:n vuotuista konferenssia varten vuonna 2001 (Bryssel, 5.—6.10.2001). Avustuksen oli tarkoitus kattaa henkilöstö-, sihteerij- ja käännöskulut sekä kymmenen Afrikan maista olevan osallistujan matka- ja majoituskustannukset.
72. Yhdistynyt kuningaskunta rahoitti Geneven foorumia (Geneva Forum) (9 715 puntaa; heinäkuu 2001), joka on hallituksen asiantuntijoiden epävirallinen valmistelukokous YK:n konferenssia varten.
73. Alankomaat myönsi Saferworldin, International Alertin ja Basicin "Biting the Bullet" -hankkeeseen 116 000 euroa.

74. Ben Bradshaw, joka tuolloin oli varaministeri ulko- ja kansainyhteisöasiain ministeriössä (Yhdistynyt kuningaskunta), ilmoitti YK:n konferenssissa, että kolmeksi vuodeksi on myönnetty 19,5 miljoonaa puntaa ohjelmiin ja hankkeisiin pienaseiden väärinkäytön ja leviämisen hillitsemiseksi koko maailmassa. Varoilla tuetaan YK:n järjestöjen, alueellisten järjestöjen, hallitusten ja valtioista riippumattomien järjestöjen työtä. Hankkeisiin kuuluu aseiden keräys-, hallinnointi- ja hävitysohjelmien tukeminen, uusien alueellisten ja maakohtaisten sopimusten tekemisessä ja täytäntöönpanossa avustaminen sekä kansalaisyhteiskunnan ja valtioista riippumattomien järjestöjen tukeminen, IANSA mukaan lukien. Varoilla tuetaan myös politiikan tutkimusta sekä pienaseisiin liittyvien ongelmien ja niiden vaikutusten arviointia.
75. Tuensaaajia olivat:
- Saferworld (2 460 000 puntaa neljäksi vuodeksi syyskuuhun 2003 saakka, pienaseisiin ja kevyisiin aseisiin liittyvien ongelmien luonnetta ja laajuutta käsittelevien politiikantutkimusraporttien kehittämiseen; kuulemistilaisuuksien, seminaarien, koulutustilaisuuksien ja valmiuksien parantamiseen tähtäävien työkokousten järjestämiseen; kansallisten toimintasuunnitelmien ym. laatimiseen Euroopassa, Keski-, Etelä- ja Kaakkois-Aasiassa sekä Itä- ja Etelä-Afrikassa);
 - International Alert (572 000 puntaa kolmeksi vuodeksi marraskuuhun 2004 saakka, alueellisten sopimusten arviointiin; sopimusten kansallisten täytäntöönpanovalmiuksien arvioimiseen; täytäntöönpanon kansallisten painopistealueiden ja esteiden yksilöimiseen; sekä tukijamaiden ja kohdemaiden välisten kuulemisten järjestämiseen Euroopassa, Latinalaisessa Amerikassa ja Länsi-Afrikassa);
 - Saferfrica (710 000 puntaa kolmeksi vuodeksi maaliskuuhun 2004 saakka, alueellisten aloitteiden täytäntöönpanon tukemiseksi Afrikassa; kansallisia arviointeja varten; kansallisten toimintasuunnitelmien täytäntöönpanon kehittämiseen ja hallinnointiin Afrikassa);
 - Viva Rio (463 891 puntaa kolmeksi vuodeksi maaliskuuhun 2004 saakka, Brasilia, Argentiina, Chile, Paraguay ja Uruguay) poliisin ja kansalaisyhteiskunnan kanssa Rion slummialueilla tehtävään työhön luottamuksen ja turvallisuuden edistämiseksi; aseiden keräämiseen ja hävittämiseen yhteistyössä poliisin kanssa; yhteisö-hankkeiden käynnistämiseen pienaseita koskeviin ongelmiin liittyvän tietoisuuden lisäämiseksi; tiedotusvälineisiin suunnattuun toimintaan tämän alan profiiliin nostamiseksi; toimintaan alueellisen hallinnon kanssa uuden asevalvontalainsäädännön kehittämiseksi; toimintaan valtioista riippumattomien järjestöjen kanssa eri puolilla Brasiliassa Rion mallin levittämiseksi; toimintaan Mercosur-maiden hallitusten kanssa lainsäädännön yhdenmukaistamiseksi sekä aseviennin ja -tuonnin valvonnan lisäämiseksi;
 - Nairobin sihteeristö (729 030 puntaa Nairobin julistuksessa esitettyjen toimintojen täytäntöönpanoa varten kolmeksi vuodeksi maaliskuuhun 2004 saakka) sihteeristön tukemiseen ulkoasiainministerien kokouksen järjestämiseksi; lainvalvontaviranomaisten koulutukseen ja valmiuksien parantamiseen; alueellisen valistuskampanjan kehittämiseen ja alkupääomaksi kansallisten aloitteiden kehittämistä varten Itä-Afrikassa, Afrikan suurten järvien alueella ja Somalin niemimaalla;
 - Security Research and Information Centre (SRIC): pienaseiden ja kevyiden aseiden valvontaan Afrikan suurten järvien alueella ja Somalin niemimaalla (250 000 puntaa kolmeksi vuodeksi maaliskuuhun 2004 saakka), pienaseita ja kevyitä aseita koskevien ongelmien tutkimusta ja analysointia varten Itä-Afrikassa; maaseudun ja kaupunkialueiden pienaseisiin liittyvien ongelmien vertailututkimuksiin; lähipoliisitoiminnan pilottiprojektiin Nairobissa; Nairobin julistuksen täytäntöönpanon tukemiseen; kansallisten toimintasuunnitelmien kehittämistyöhön Kenian, Ugandan ja Tansanian kanssa.

II.B.3 Toimet, joita jäsenvaltiot ovat toteuttaneet kohdevaltioiden tukemiseksi

76. Jäsenvaltiot toimittivat jäljempänä olevat tiedot teknisestä, taloudellisesta ja muusta tuesta, jota ne ovat antaneet muille, erityisesti kohdealueilla oleville valtioille.
77. YK toteuttaa yleisestä talousarviosta rahoitettavia pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan torjuntatoimia. Ranskan arvioitu maksuosuus vuodelta 2001 huomioon ottaen sen kyseisiä kuluja koskeva tuki oli 31 200 euroa.
78. Ranska tukee moratoriota, jonka Länsi-Afrikan valtioiden talousyhteisön (ECOWAS) valtionpäämiehet ja hallitukset ovat hyväksyneet.

79. Ranskan toimet laittoman asekaupan torjumiseksi toteutetaan pääasiassa kahdenvälisen yhteistyön avulla. Ranska toteuttaa parhaillaan useiden Afrikan valtioiden hyväksi lukuisia eri toimenpiteitä, joiden tarkoitus on lisätä poliisin ja tullin toiminnallisia valmiuksia laajamittaisen, rajat ylittävän kaupan torjumiseksi, laitton asekauppa mukaan lukien.
80. Se myönsi 3 198 euroa ranskalaisen asiantuntijan alueelliseen koulutustehtävään Abidjanissa lokakuussa 2001.
81. Suomi rahoitti ja organisoi Nicaraguasta ja Guatemalasta olevan kahden poliisin koulutuksen Suomessa. Koulutus keskittyi aseiden laillistamiseen, aseiden vientilupiin, aseiden rekisteröintiin ja rajavalvontaan.
82. Tanska tukee 6-vuotisen ohjelman avulla miinanraivausta ja jalkaväkimiinojen hävittämistyötä Mosambikissa yli 9 miljoonalla eurolla. Pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä ampumatarvikkeiden hävittäminen ei kuulu ohjelman toimeksiantoon, mutta sitä on satunnaisesti toteutettu seurannaistointina.
83. Ruotsin sotakorkeakoulu tuki entisten sotilaiden aseriisuntaa, kotiuttamista ja yhteiskuntaan sopeuttamista käsitteiden kansainvälisten kurssien järjestämistä Nepalissa, Keniassa, Argentiinassa Ecuadorissa ja Ruotsissa. Kurssimateriaali oli koottu yhteistyössä Norjan ja Kanadan kanssa. Ruotsissa järjestetty kurssi pidettiin kesäkuussa 2001 Ruotsin armeijan kansainvälisen keskuksen koulutustiloissa. Kurssin järjesti Ruotsin sotakorkeakoulu, ja opettajina oli asiantuntijoita Ruotsista, Norjasta ja Kanadasta. Kurssin noin 20 kansainvälistä osanottajaa olivat sotavoimien sekä erilaisten valtiollisten ja valtioista riippumattomien järjestöjen edustajia. Kurssin tarkoituksena oli antaa kattava näkökulma rauhanturvaoperaatioihin, jotta parannettaisiin käsityksiä siitä, millaisia toimia ja/tai ohjelmia rauhanomainen kehitys edellyttää, sekä kentällä saatujen kokemusten vaihtaminen. Projektin jatkamiseen myönnettiin 3,2 miljoonaa kruunua.
84. Ruotsi tukee useita lapsisotilaiden yhteiskuntaan sopeuttamishankkeita Kongon demokraattisessa tasavallassa, Sierra Leonessa, Ugandassa ja Liberiassa. Näihin hankkeisiin on myönnetty yhteensä 31 miljoonaa kruunua.
85. Ruotsi myönsi 5,5 miljoonaa kruunua sotilaiden yhteiskuntaan sopeuttamiseen sekä pienaseiden ja kevyiden aseiden keräämiseen Kongon demokraattisessa tasavallassa.
86. Ruotsi myönsi 10 miljoonaa kruunua Maailmanpankin hankkeeseen, jonka tarkoitus on 23 000 sotiin kotiuttaminen ja yhteiskuntaan sopeuttaminen Guinea-Bissaussa.
87. Ruotsi myönsi 350 000 Yhdysvaltain dollaria pienaseiden tuontiin, vientiin ja tuotantoon sovellet-tavan ECOWASin moratorion täytäntöönpanoa varten YK:n kehitysohjelmiin kuuluvan turvallisuutta ja kehitystä koskevan koordinointi- ja avustushjelman (PCASED) avulla. Ruotsin kokonaisrahoitus PCASEDin osalta on miljoona Yhdysvaltain dollaria, joten Ruotsi on yksi ohjelman merkittävimmistä rahoittajista.
88. Ruotsi myönsi Maailmanpankille 24 miljoonaa kruunua kotiuttamisohjelmaa varten Kambodžassa.
89. Ruotsi myönsi 3 miljoonaa kruunua pienaseiden ja kevyiden aseiden valvontaohjelmaan Albaniassa. Ruotsin kansainvälinen kehitysrahoituslaitos tukee hanketta yhteensä 7 miljoonalla kruunulla ajanjaksona 2001—2003. Projektin tarkoitus on myötävaikuttaa turvallisuustason nousuun Albanian yhteiskunnassa pienaseiden ja kevyiden aseiden keräämisen ja valvonnan kautta. Suomi myönsi tähän projektiin miljoona euroa (2001—2003) ja antoi käyttöön kansallisen asiantuntijan.
90. Alankomaat perusti vuonna 2001 erityisrahaston, johon myönnetään vuosittain 2,27 miljoonaa euroa pienaseita ja kevyitä aseita koskeviin hankkeisiin. Ensimmäisenä vuotenaan tästä rahastosta myönnettiin tukea seuraaviin toimiin ja ohjelmiin:
- YK:n kehitysohjelmiin kuuluvat pienaseohjelmat Afrikan suurten järvien alueella sekä Albaniassa pienaseita ja kevyitä aseita koskevan rahaston kautta (1,8 miljoonaa euroa);
 - pienaseiden ja kevyiden aseiden hävittämislaitoksen rakentaminen Kosovoon (59 405 euroa).

91. Alankomaiden muita toimia rahoitettiin useista muista valtion budjetin kohdista muun muassa seuraavasti:
- Pienaseita ja kevyitä aseita koskevan alueellisen työkokouksen järjestäminen Ammanissa Jordaniassa (53 000 euroa) ja työkokouksen tulosten julkaiseminen (19 000 euroa);
 - Dohan kehitysohjelmaan liittyvän pienaseiden ja kevyiden aseiden hävittämistä koskevan käsikirjan tuottaminen (15 000 euroa);
 - Kambodžan pienaseita ja kevyitä aseita koskevaan EU:n hankkeeseen liittyvän dokumenttiohjelman "Fighting Weapons for development" tuotanto, (89 000 euroa)
 - YK:n konferenssin yhteydessä järjestettävää pienaseiden ja kevyiden aseiden hävittämissävyä koskeva kampanja, filmi "Tackling Small Arms" (178 000 euroa)
 - Asiantuntijaseminaari kansalaisyhteiskunnan tehtävistä YK:n toimintaohjelman täytäntöönpanossa (29 000 euroa)
 - Seurantaseminaari Guinea-Bissaun pienaseiden ja kevyiden aseiden keruusta ja hävittämisestä (9 000 euroa)
 - Kahdenvälinen tuki Kambodžan pienaseita ja kevyitä aseita koskevalle hankkeelle (360 000 euroa)
 - SFOR-joukkojen puitteissa tehtävä pienaseiden ja kevyiden aseiden keruu ja hävittäminen sekä operaatio "Essential Harvest".
92. Irlanti lahjoitti 57 150 euroa YK:n aseidenriisuntatutkimusinstituutille UNIDIRille Länsi-Afrikan valtioiden talousyhteisön sotilaallisen tarkkailuryhmän ECOWASin moratoriosta johtuvan toiminnan yhteydessä.
93. Saksa kannatti useita pienaseisiin ja kevyisiin aseisiin liittyviä toimintoja, joista voidaan mainita:
- Maailmanpankin sijoitusrahasto Sierra Leonen kansalliselle demobilisaatio-ohjelmalle, jota täydennetään kahdenvälisillä hankkeilla Sierra Leonen entisten sotilaiden kotiuttamiseksi;
 - Angolan entisten sotilaiden ja maan sisäisten pakolaisten kotiuttaminen;
 - Ruandan aseidenriisuntaa, liikekannalle pantujen kotiutusta ja yhteiskuntaan sopeuttamista koskevan ohjelman yhteisrahoitus;
 - Somalin niemimaan SALIGAD-pienasehanke
 - Etelä-Afrikan taajama-alueita koskeva lähipoliisitoiminta/konfliktinesto;
 - Pienaseiden hävittäminen Albaniassa, henkilöstön koulutus hävittämisen organisoinnissa;
 - Kambodžan pienaseita ja kevyitä aseita koskeva hanke.
94. Espanja osallistui vuonna 2001 seuraavaan pienaseita ja kevyitä aseita sekä niiden tehokasta valvontaa koskevaan yhteistyöhön kohdealueilla:
- Guatemala: Guardia Civil osallistui ohjelmaan, jolla autetaan Guatemalan poliisia "kansalaisten turvallisuuden" parantamiseksi: tähän kuului laittomasti hallussapidettyjen aseiden valvonta ja riisunta.
 - Honduras: Guardia Civil toteutti espanjalaisen yhteistyöelimen AECl:n rahoittaman hankkeen, jonka tarkoituksena on lisätä Hondurasin lainvalvontaviranomaisten paikallisia valmiuksia.
 - Romania: Guardia Civil avusti Romanian rajavaltaviranomaisia: yhteistyöhön kuului laittoman aseviennin valvonta.
 - Albania: Espanja avusti Albaniaa lainvalvontaviranomaisten paikallisten valmiuksien lisäämisessä.
 - Kosovo: KFOR-joukkoihin määrätty Espanjan armeijan joukot suorittivat yhtenä tehtävänä kotietsintöjä ja maanteillä tehtäviä tarkastuksia, joiden tarkoituksena oli laittomasti hallussapidettyjen aseiden takavarikointi, sekä asevarastojen turvallisuutta koskevia tarkastuksia.
 - Bosnia ja Hertsegovina: SFOR-joukkoihin määrätty Espanjan armeijan joukot suorittivat yhtenä tehtävänä kotietsintöjä ja maanteillä tehtäviä tarkastuksia, joiden tarkoituksena oli laittomasti hallussapidettyjen aseiden takavarikointi, sekä asevarastojen turvallisuutta koskevia tarkastuksia.

- Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia: yksi Espanjan armeijan komppania osallistui operaatioon Essential Harvest, jonka tarkoituksena oli laittomasti hallussapidettyjen aseiden valvonta ja takavarikointi.
95. Italian asevoimat osallistuivat vuonna 2001 useaan ulkoiseen operaatioon, jossa kerättiin/takavarikoitiin ja hävitettiin seuraavat pienaseet ja kevyet aseet:
96. ITALFOR-KOSOVO-yksikkö:
- revolverit ja puoliautomaattiset pistoolit: kerätty/takavarikoitu 107 (tehty toimintakyvyttömiksi/hävitetty 77)
 - kiväärit ja karbiinit: kerätty/takavarikoitu 87 (tehty toimintakyvyttömiksi/hävitetty 54)
 - konepistoolit: kerätty/takavarikoitu 5 (tehty toimintakyvyttömäksi/hävitetty 1)
 - rynnäkkökiväärit: kerätty/takavarikoitu 183 (tehty toimintakyvyttömiksi/hävitetty 130)
 - kevyet konekiväärit: kerätty/takavarikoitu 15 (tehty toimintakyvyttömiksi/hävitetty 5)
 - kannettavat ilmatorjunta-aseet: kerätty/takavarikoitu 1 (tehty toimintakyvyttömäksi/hävitetty 1)
 - kannettavat panssarintorjunta-aseet: kerätty/takavarikoitu 17 (tehty toimintakyvyttömäksi/hävitetty 1)
 - kaliiperiltaan alle 100 mm:n kranaatinheittimet: kerätty/takavarikoitu 3 (tehty toimintakyvyttömäksi/hävitetty 1).
97. ITALFOR-BOSNIA -yksikkö:
- raskaat konekiväärit: kerätty/takavarikoitu 480 (tehty toimintakyvyttömiksi/hävitetty 342)
 - kaliiperiltaan alle 100 mm:n kranaatinheittimet: kerätty/takavarikoitu 3 (tehty toimintakyvyttömiksi/hävitetty 3)
 - panssarintorjuntaohjuksen kannettava laukaisulaite: kerätty/takavarikoitu 20 (tehty toimintakyvyttömäksi/hävitetty 10).
98. SFORin monikansalliset erikoisjoukot (MSU): kranaatinheittimen kranaatit: kerätty/takavarikoitu 2.
99. KFORin MSU-joukot:
- revolverit ja puoliautomaattiset pistoolit: kerätty/takavarikoitu 9, ja luovutettu monikansalliselle prikaatille
 - kiväärit ja karbiinit: kerätty/takavarikoitu 35, ja luovutettu monikansalliselle prikaatille
 - konepistoolit: kerätty/takavarikoitu 5, ja luovutettu monikansalliselle prikaatille
 - rynnäkkökiväärit: kerätty/takavarikoitu 33, ja luovutettu monikansalliselle prikaatille
 - kevyet konekiväärit: kerätty/takavarikoitu 3, ja luovutettu monikansalliselle prikaatille
 - kannettavat panssarintorjunta-aseet: kerätty/takavarikoitu 17, ja luovutettu monikansalliselle prikaatille
 - kaliiperiltaan alle 100 mm:n kranaatinheittimet: kerätty/takavarikoitu 1, ja luovutettu monikansalliselle prikaatille
 - raskaat konekiväärit: kerätty/takavarikoitu 1, ja luovutettu monikansalliselle prikaatille
100. Entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa toimineet Italian joukot (operaatio Essential Harvest):
- erilaiset pienaseet ja kevyet aseet: 681 kerätty ja luovutettu Yhdistyneen kuningaskunnan joukoille.
101. Toimiessaan SFORin ja KFORin joukoissa Länsi-Balkanilla Tanskan puolustusvoimat osallistuivat toimiin, joihin kuuluivat sotilaiden kotiuttaminen, demobilisointi ja aseistariisunta sekä aseiden varastointiin käytettävien paikkojen valvonta ja tarkastus. Tanskan sotilaat suorittivat toimia, joiden tarkoituksena on rajoittaa paikallisten asukkaiden tekemää pienaseiden ja kevyiden aseiden keskittämistä ja varastointia. Nämä toimet eivät kuuluneet varsinaisiin pienaseita ja kevyitä aseita koskeviin hankkeisiin vaan pikemminkin päivittäisiin tehtäviin pienaseiden ja kevyiden aseiden keskittymisen ja levittämisen valvomiseksi ja torjumiseksi.

102. Yhdistyneen kuningaskunnan joukot olivat edelleen johtavassa asemassa toteutettaessa aseiden ja ampumatarvikkeiden keräämisohjelmia osana Kosovon Leatherman-operaatiota ja Bosnian Harvest-operaatiota. Yhdistynyt kuningaskunta rahoitti englantilaisvalmisteisten aseiden hävittämislaitteistojen toimittamiseen Kenian poliisille ja laitteistojen käyttökoulutukseen liittyvät kulut. Tulli osallistui huhtikuussa 2001 Budapestissa aseidenvientikieltoa ja pakotteita käsitelleeseen seminaariin sekä kesäkuussa 2001 Wassenaarin järjestelyyn kuuluvaan lissensiointi- ja rikollisuuden torjunnan asiantuntijoiden kokoukseen.
103. Osallistumalla SFOR- ja KFOR-joukkoihin sekä Harvest-operation ja operaatio Kettuun (Amber Fox) Saksa osallistui pienaseiden ja kevyiden aseiden keräämiseen Kaakkois-Euroopassa ja avusti kranaatinheitinten (82 mm) hävittämisessä Bosnia ja Hertsegovinassa Daytonin määräysten mukaisesti. Ampuma-aseiden / pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan ehkäisy on osa yhdentynyttä rajavalvontajärjestelyä, jota tuetaan Saksan poliisiyhteistyöllä Kaakkois-Euroopan vakaussopimuksen puitteissa. Myös Itävalta tukee näitä pienaseita ja kevyitä aseita koskevia aloitteita.
104. Ranska on toiminut aktiivisesti tiiviissä yhteistyössä liittolaistensa kanssa aseiden keräämisessä sotilasoperaatioiden yhteydessä entisessä Jugoslaviassa: Bosniassa SFOR-joukoissa, Makedoniassa osana operaatiota Essential Harvest, jossa saatiin kerättyä 3 875 asetta ja lähes 180 000 ammusta, mutta myös Kosovossa osana jatkuvaa "weapons amnesty" prosessia, jonka ansiosta saatiin kerättyä 459 asetta ja yli 50 000 ammusta.
105. Kreikka on avustanut useissa pienaseita ja kevyitä aseita koskevissa hankkeissa Kaakkois-Euroopassa mukaan lukien YK:n Pristinan kehitysohjelma "Kosovo Illicit Small Arms Control Project", Kaakkois-Euroopan vakaushankkeen alueellinen täytäntöönpanosuunnitelma — pienaseet ja kevyet aseet sekä NATO:n pienaseita ja kevyitä aseita koskeva ohjelma entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa.
106. Kreikka on osallistunut aktiivisesti pienasekysymyksiä ja perinteisten aseiden laitonta kauppaa koskeviin alueellisiin toimiin kuten Vloran laittoman kaupan ehkäisykeskusta koskevaan aloitteeseen, Adrian- ja Joonianmeren aloitteeseen sekä Kaakkois-Euroopan yhteistyöaloitteeseen.
107. Kreikka toimitti materiaalista ja teknistä tukea ja järjesti seminaareja Albanian poliisille. Seminaarien ohjelmaan kuuluivat muun muassa pienaseita ja kevyitä aseita koskevat kysymykset ja aseiden viennin valvonta. Tukemalla kansainvälisiä ponnisteluja laittomien pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä ampumatarvikkeiden keräämistä ja hävittämistä koskevan Albanian ohjelman täytäntöönpanemiseksi Kreikka ehdotti kahden armeijan upseerin lähettämistä asiantuntija-avun antamiseksi. Kreikka on päättänyt rahoittaa mainittua ohjelmaa 50 000 eurolla vuodessa vuosina 2002—2006.
108. Kreikka neuvotteli ja teki yhteistyötä Bulgarian kanssa pienaseita ja kevyitä aseita sekä rajavalvontaa koskevissa asioissa Bulgarian kanssa tehdyn poliisiyhteistyösopimuksen mukaisesti. Kreikka antoi myös oikeudellista apua aseiden vientiä koskevan Bulgarian lainsäädännön laatimiseksi ja aseiden vientiä koskevien EU:n käytännesääntöjen soveltamiseksi.
109. Kreikan viranomaiset hävittivät 4 000 pienasetta osallistuessaan NATO:n pienaseohjelmaan.
110. Kreikka allekirjoitti poliisiyhteistyösopimukset Venäjän ja Ukrainan kanssa. Sopimuksiin sisällytettiin lausekkeet rajavalvonnasta ja aseiden viennin valvonnasta. Samanlaisista sopimuksista neuvotellaan Georgian ja Kazakstanin kanssa.

II.B.4 Käytännön toimenpiteiden yhteensovittaminen muiden jäsenvaltioiden ja EU:n komission kanssa

111. Espanja käyttää säännöllisesti aseiden vientiä koskeviin EU:n käytännesääntöihin sisällytettyä järjestelyä muiden jäsenvaltioiden kanssa neuvottelemisesta.
112. Kaikki ampuma-aseiden kadottamista tai varkautta koskevat ilmoitukset toimitetaan rikospoliisin yhteystoimistoon, joka siirtää kaikki asiaan kuuluvat tiedot Schengenin tietojärjestelmään.

113. Pienaseita ja kevyitä aseita koskevia kysymyksiä käsiteltiin vuonna 2001 tavanomaisten aseiden vientiä (COARM), aseidenriisuntaa (CODUN) ja asesulkua (CONOP) käsittelevissä Troikan kokouksissa assosioituneiden valtioiden, ETA- ja EFTA-maiden, Venäjän federaation, Ukrainan, Kanadan, Yhdysvaltojen, Kiinan ja Etelä-Korean kanssa sekä EU:n ja Yhdysvaltojen ja Kanadan yhteisissä pienasetyöryhmissä.

II.C Kansainväliset seminaarit ja konferenssit, joiden järjestelyissä jäsenvaltiot ovat olleet mukana ja joihin ne ovat osallistuneet

114. Jäsenvaltiot ovat toimittaneet jäljempänä olevat tiedot kansainvälisistä seminaareista ja konferensseista, joiden järjestelyissä ja tukemisessa ne ovat olleet mukana. Lisäksi EU:n jäsenvaltiot ovat osallistuneet useisiin vienninvalvontaa ja pien- ja kevytaseita käsitelleisiin seminaareihin ja työkokouksiin.
115. Italia, Ruotsi, Itävalta, Alankomaat, Yhdistynyt kuningaskunta ja Belgia osallistuivat EU:n ja SADC:n väliseen seminaariin, joka koski toimien edistämistä pienaseiden leviämisen estämiseksi eteläisessä Afrikassa ja jonka järjestivät Saferworld ja Institute for Security Studies (Bryssel, 24.—25. huhtikuuta 2001).
116. Ranska (ja Italia) osallistuivat maaliskuussa 2001 Ranskan ja Sveitsin järjestämään seminaariin (Geneve, 12.—13. maaliskuuta 2001) pienaseiden ja kevyiden aseiden jäljitettävyydestä, merkitsemisestä ja rekisteröinnistä sekä Ranskassa Bourgesin sotilasakatemiassa (Ecole supérieure et d'application du matériel (esam)) järjestettyyn pienaseseminaariin 15:lle ulkomaiselle upseerille rauhankumppanuuteen osallistuvista valtioista.
117. Ranska osallistui huhtikuussa 2001 Budapestissä Unkarin ja Kanadan järjestämään seminaariin pienaseisiin ja kevyisiin aseisiin liittyvistä kansainvälisistä vientikielloista ja pakotteista ja toukokuussa 2001 pienaseiden ja kevyiden aseiden kaupan oikeudellisia näkökohtia ja kansainvälisiä sääntöjä koskeneeseen seminaariin (Geneve, 17.—19. toukokuuta 2001), jonka järjesti International Law Association. Myös Italia osallistui jälkimmäiseen seminaariin.
118. Huhtikuussa 2001 Espanja osallistui Espanjan, Ruotsin ja Keski-Amerikan maiden parlamenttien jäsenten toiseen parlamenttien väliseen kokoukseen. Kokous oli osa prosessia, jolla pyritään parantamaan Keski-Amerikan maiden aselainsäädäntöä parlamenttien jäsenten välisellä kokemusten vaihdolla. Hankkeeseen kuuluu myös olennaisena osana asiaankuuluvien kansainvälisten sopimusten yleismaailmallistamisen edistäminen. Kolmas parlamenttien välinen kokous pidetään Madridissa syksyllä 2002. Ruotsi osoitti kokouksiin 970 000 Ruotsin kruunun rahoituksen.
119. Espanja osallistui Varsovassa, Puolassa tammikuussa 2001 ja Nikosiassa, Kyproksessa kesäkuussa 2001 kahteen aseviennin valvontaa käsitelleeseen seminaariin yhdessä EU:n kanssa assosioituneiden maiden kanssa.
120. Suomi yhdessä Kanadan, Costa Rican ja Arias-säätiön kanssa rahoitti Keski-Amerikan maille tarkoitettua seminaaria (San José, Costa Rica, 3.—5. joulukuuta 2001). (Italia ja Belgia osallistuivat) Suomen rahoitusosuus oli 28 500 euroa.
121. Tanskan kehitysyhteistyön kokonaisstrategiassa ”Kumppanuus 2000” painotetaan aiempaa enemmän konfliktinestotoimia erityisesti Afrikassa. Kesäkuussa 2001 Tanska järjesti Maputon konferenssin konfliktinestosta ja rauhanrakentamisesta Afrikassa (”The Maputo Conference on Conflict Prevention and Peace Building in Africa”), johon osallistui ulkoasiainministereitä ja puolustusministereitä, hallitusten keskeisiä virkamiehiä, arvostettuja afrikkalaisia tutkijoita sekä kansainvälisen yhteisön edustajia. He keskustelivat näkökulmista konfliktinestoon ja rauhanrakentamiseen Afrikassa. Konferenssissa keskityttiin alueellisten järjestöjen asemaan, rauhanturvaamiseen liittyvien voimavarojen kehittämiseen, turvallisuussektorin uudistamiseen, konfliktinestoon ja demokratiaan, luonnonvaroihin liittyviin konflikteihin sekä pienaseisiin ja kevyisiin aseisiin liittyviin ongelmiin.
122. Belgia osallistui EURISC-säätiön (European Institute for Risk, Security and Communication) ja Saferworldin Bukarestissa 16.—17. kesäkuuta 2001 järjestämään seminaariin, jossa käsiteltiin rikosten torjuntaa ja turvallisuutta koskevan eurooppalaisen yhteistyön vahvistamista järjestäytyneen rikollisuuden, lahjonnan ja aseiden laittoman kaupan torjumiseksi (”Improving European law enforcement and security co-operation to combat organised crime, corruption and illicit arms trafficking”).

II.D EU:n ja sen jäsenvaltioiden osallistuminen kansainvälisten järjestöjen työhön ja alueellisiin järjestelyihin tavanomaisten aseiden ja erityisesti pienaseiden alalla sekä pyrkimykset yksimielisyyden saavuttamiseksi yhteisen toiminnan periaatteista asiaankuuluvilla alueellisilla ja kansainvälisillä foorumeilla

II.D.1 Yhdistyneet Kansakunnat (erityisesti pienaseiden kaikenlaista laitonta kauppaa käsittelevän YK:n konferenssin valmistelut)

123. Koska EU pitää tärkeänä toimenpiteitä, joilla torjutaan pienaseiden hallitsematonta leviämistä ja niiden epävakauttavaa keskittymistä, se on ottanut aktiivisesti osaa pienaseiden kaikenlaista laitonta kauppaa käsittelevän YK:n konferenssin valmisteluihin.
124. EU on tehnyt ehdotuksia sellaisilla avainaloilla kuin aseviennin valvonta ja kriteerit, aseiden merkitseminen ja jäljittäminen, asevälitys, varmuusvarastojen hallinnointi, ylijäämävarastot ja niiden hävittäminen, aseriisunta, demobilisaatio ja entisten sotilaiden yhteiskuntaan sopeuttaminen, apu konkreettisten toimenpiteiden täytäntöönpanoon ja seurantaan tavoitteena saada aikaan poliittisesti sitova, ennakoivat kansalliset, alueelliset ja maailmanlaajuiset toimenpiteet sisältävä toimintaohjelma. EU:n jäsenvaltiot osallistuivat aktiivisesti sekä konferenssiin että konferenssin valmistelukomitean kokouksiin. Italia keskittyi G8-ryhmän puheenjohtajan ominaisuudessa myös pienaseita ja kevyitä aseita koskeviin kysymyksiin G8-ministerikokouksen valmistelun yhteydessä. Italian varaulkoministeri esitti G8-ryhmän ulkoministerien viestin YK:n konferenssin avajaistilaisuudessa.
125. Yhdistynyt kuningaskunta järjesti helmikuussa laajan kansainvälisen seminaarin Lancaster Housessa Lontoossa. Silloinen ulko- ja kansainyhteisöasiain ministeri Robin Cook esitti pääpuheenvuoron. Seminaarissa pyrittiin osaltaan valmistelevaan YK:n konferenssiin kartoittamalla mahdollisia tuloksia ja tarkastelemalla, miten valtiot parhaiten voisivat panna ne täytäntöön.
126. Yhdistynyt kuningaskunta antoi tiiviissä yhteistyössä EU:n puheenjohtajavaltion ja kumppanien kanssa täyden tukensa Sir Michael Westonille, Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n ehdokkaalle YK:n konferenssin puheenjohtajan tehtäviin.
127. Jotkut EU:n jäsenvaltiot rahoittivat Afrikan maiden asiantuntijaedustajien osallistumista konferenssin valmistelukomitean kolmanteen kokoukseen tai osanottajien osallistumista pienaseita ja kevyitä aseita koskeviin konferensseihin (Ruotsi, 56 000 euroa). Alankomaat on myöntänyt 56 000 euroa, joilla rahoitetaan edustajien osallistumista konferensseihin. Belgia antoi 1 008 000 Belgian frangin rahoitusosuuden eteläisen ja itäisen Afrikan hallitusten asiantuntijoiden matka- ja asumiskuluihin näiden osallistuessa valmistelukomitean kolmanteen kokoukseen ja konferenssiin. Irlanti antoi 19 050 euron rahoitusosuuden SADC-maiden kolmen asiantuntijan osallistumiseen YK:n konferenssiin. Ranskan antaman 32 014 euron rahoituksen turvin edustajia ranskankielisen Afrikan kansallaisjärjestöistä, jotka toimivat pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan torjumiseksi, pystyi matkustamaan konferenssiin. Yhdistynyt kuningaskunta antoi 70 000 punnan rahoitusosuuden kehitysmaiden hallitusten 20 asiantuntijan osallistumiseen konferenssiin.
128. Tämän lisäksi Belgia, Suomi, Ranska, Saksa, Yhdistynyt Kuningaskunta ja Ruotsi ovat osallistuneet Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin pienaseita käsittelevän hallitusten asiantuntijoista koostuvan työryhmän työhön. Työryhmä on julkaissut aiheesta kaksi selvitystä.
129. Yhdistynyt kuningaskunta aikoo osallistua aktiivisesti YK:n uuteen hallitusten asiantuntijoiden paneeliin, joka aikoo tarkastella, voitaisiinko kehittää kansainvälinen väline pienaseiden jäljittämiseksi. Vaikka kyseessä on jo ennestään huolta aiheuttava kysymys, Yhdistynyt kuningaskunta arvioi syyskuun 11 päivän tapahtumien antavan lisäsysäyksen tälle työlle.
130. Ranska on nimittänyt puolustusministeriön edustajan osallistumaan YK:n yleiskokouksen 24.12.2001 antamalla päätöslauselmalla 56/24 V perustetun asiantuntijaryhmän työskentelyyn.
131. Ranska esitti yhdessä Sveitsin kanssa Yhdistyneiden Kansakuntien konferenssin valmistelukomitean toisen istuntojakson aikana pienaseiden ja kevyiden aseiden jäljitettävyyttä koskevan Ranskan ja Sveitsin aloitteen. Aloitteesta järjestettiin seminaari Genevessä 12.—13. maaliskuuta 2001. Parhailaan toteutettavana oleva aloite pienaseiden ja kevyiden aseiden jäljitettävyyttä koskevan mekanismin perustamiseksi perustuu konferenssissa hyväksytyn toimintaohjelman 2 luvun 36 kohtaan.

132. EU:n jäsenvaltiot ovat edelleen osallistuneet aktiivisesti neuvotteluihin, jotka liittyvät kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen lisäpöytäkirjaan, joka koskee ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ammusten laittoman valmistuksen ja kaupan torjumista ja joka hyväksyttiin 31.5.2001 yleiskokouksessa äänestyksellä. Italia toimi yleissopimuksen *ad hoc* -valmistelukomitean puheenjohtajana. Ranska valmistelee parhaillaan pöytäkirjan allekirjoittamista ja ratifiointia. Tanska osallistui pöytäkirjan valmisteluun ja sitä koskeviin neuvotteluihin ja arvioi allekirjoittavansa sen vuonna 2002. Irlanti arvioi voivansa allekirjoittaa pöytäkirjan vuonna 2002. Italia allekirjoitti pöytäkirjan 14.11.2001 ja on aloittamassa kansallista ratifiointiprosessia. Itävalta allekirjoitti pöytäkirjan 12.11.2001. Kreikka arvioi allekirjoittavansa sen vuonna 2002.

II.D.2 Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokous

133. Jäsenvaltiot ovat esittäneet seuraavat kannat YK:n 56. yleiskokouksessa hyväksytyjen pienaseita koskevien päätöslauselmien osalta:
- Rauhan lujittaminen käytännön aseidenriisuntatoimenpitein (pätöslauselma 56/24 P)
 - Saksa (esitti), EU:n jäsenvaltiot kannsasuosittivat
 - Avoimuus puolustusmateriaalialalla (pätöslauselma 56/24 Q)
 - Saksa ja Alankomaat (esittivät), EU:n jäsenvaltiot kannsasuosittivat
 - Pienaseiden laitton kauppa (pätöslauselma 56/24 V)
 - EU:n jäsenvaltiot kannsasuosittivat
 - Valtioille annettava apu pienaseiden laittoman kaupan hillitsemiseksi ja aseiden takaisinkeräämiseksi (pätöslauselma 56/24 U)
 - EU:n jäsenvaltiot kannsasuosittivat
 - Aseriisunnan ja kehityksen välinen suhde (pätöslauselma 56/24 E)
 - hyväksyttiin konsensuksella.

II.D.3 Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestö

134. EU:n valtuuskunnat ovat osallistuneet aktiivisesti pienaseita ja kevyitä aseita koskevan Etyj-asiakirjan valmisteluun ja täytäntöönpanoon. Etyj-asiakirja, jota koskevia neuvotteluja koordinoi Yhdistynyt kuningaskunta, antaa alueellisen panoksen pienaseiden ja kevyiden aseiden leviämisen ja väärinkäytön torjuntaan ja on suuri luottamusta herättävä askel YK:n konferenssia silmällä pitäen. Kuten asiakirjassa todetaan, Tanska, Ruotsi, Alankomaat, Yhdistynyt kuningaskunta, Italia ja Belgia osallistuivat ensimmäiseen pienaseita ja kevyitä aseita koskevaan tietojenvaihtoon kesäkuussa 2001. Tiedot koskivat sellaisia aloja kuin vientivalvontaa koskeva kansallinen lainsäädäntö ja menettelyt (asevälitys mukaan lukien), aseiden valmistaminen, merkintäjärjestelmät sekä aseiden hävittäminen.
135. Suomi rahoitti ja lähetti kansallisen asiantuntijan joulukuusta 2001 alkaen Etyjin konfliktinestokeskukseen valmistelevaan Etyjin ensimmäistä tietojenvaihtoa koskevaa yhteenvetoa. Suomi rahoitti myös 50 000 eurolla Etyjin Moldovan vapaaehtoiseen rahastoon pienaseiden ja ampumatarvikkeiden hävittämiseksi ja rahoitti kansallisen asiantuntijan osallistumista Moldovassa hävittämisohjelmaa käsitteleviin kokouksiin (2 360 euroa). Alankomaat antoi rahastoon rahoitusosuuden. Rahoitusosuudesta rahoitetaan pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä ampumatarvikkeiden hävittämistä (2,7 miljoonaa euroa).
136. Tanska myönsi yli 300 000 euroa Etyjin vapaaehtoiseen säätiöön Moldovassa olevien Venäjän sotajärjestelmien hävittämiseen ja hävittämiseen liittyviä toimia varten, jotka kohdistetaan ennen kaikkea pienaseisiin ja kevyisiin aseisiin. Myös Saksa antoi rahoitusosuuden. Säätiön tavoitteena on tukea Venäjän sotatarvikkeiden poistamista ja hävittämistä Moldovasta ennen vuoden 2001 loppua koskevan Venäjän federaation ja Moldovan kahdenvälisen sopimuksen täytäntöönpanoa.

137. Alankomaat rahoitti yhdessä Kanadan ja Sveitsin kanssa viisi Keski-Aasian maissa järjestettyä alueellista seminaaria, jotka käsittelevät pienaseita ja kevyitä aseita koskevan Etyj:n asiakirjan täytäntöönpanoa. Alankomaat antoi rahoitusapuna 20 000 Yhdysvaltain dollaria. Saksa osallistui aktiivisesti. Italia osallistui Sveitsin ja Azerbaidanin yhteisesti sponsoroimaan seminaariin "Small Arms and Light Weapons: Practical Challenges for the Implementation of Current Undertakings in the OSCE and EAPC" (Baku, 21.—22.6.2001).

II.D.4 *Länsi-Afrikan valtioiden talousyhteisö (ECOWAS)*

138. EU ilmaisi heinäkuussa 2001 tukensa Länsi-Afrikan pienaseita koskevan moratorion jatkamiselle.

II.D.5 *Wassenaarin järjestely*

139. EU:n jäsenvaltiot osallistuivat aktiivisesti työskentelyyn Wassenaarin järjestelyn puitteissa. EU:n jäsenvaltiot ovat aktiivisesti tukeneet ehdotuksia siitä, että aseiden myynnistä tehtävät ilmoitukset olisi ulotettava koskemaan myös pienaseita ja kevyitä aseita. Ranska ehdotti, että tarkasteltaisiin muita toimenpiteitä, jotka lisäisivät aseiden jäljitettävyyttä ja antaisivat paremmat takeet niiden loppukäytöstä ja vähentäisivät niiden väärinkäytön vaaraa siihen saakka kunnes avoimuusmekanismeja koskevat päätökset tehdään.

II.D.6 *Eteläisen Afrikan kehitysyhteisö (SADC)*

140. SADC-valtioihin myös ministeritasolla säännöllisesti pidettyjen kahdenvälisen yhteyksien puitteissa Yhdistynyt kuningaskunta on tukenut pyrkimyksiä, joilla vahvistetaan EU:n ja SADC:n välistä prosessia ja EU:n ja SADC:n alueellisen toimintaohjelman täytäntöönpanoa.

II.D.7 *Euro-atlanttinen kumppanuusneuvosto (EAPC) ja Pohjois-Atlantin liitto (NATO)*

141. EU:n jäsenvaltiot osallistuivat aktiivisesti Euro-atlanttisen kumppanuusneuvoston ad hoc -työryhmän työskentelyyn, joka koski NATO:n aloitteita pienaseiden ja kevyiden aseiden muodostaman ongelman torjumiseksi.

III OSA

EUROOPAN UNIONIN TULEVIEN TUKITOIMIEN PAINOPISTEET

III.A *Ensisijaiset suuntaviivat*

142. EU:lla tulee olemaan merkittävä panos pyrittäessä ratkaisemaan lopullisesti pienaseiden ja kevyiden aseiden epävakauttavan ja hallitsemattoman leviämisen aiheuttamat ongelmat. Kuten Göteborgin Eurooppa-neuvoston (Göteborg, 15.—16.6.2001) hyväksymässä Euroopan konfliktinesto-ohjelmassa todettiin, työskentelemällä tämän epävakauden ja konfliktien alkulähteen poistamiseksi myötävaikutetaan suuresti tulevien konfliktien ennaltaehkäisyyn. EU:n jo toteuttamat toimet ovat tässä suhteessa tärkeitä edistysaskelia ja nyt olisi toteutettava lisää samansuuntaisia päättäväisiä toimia. Pienaseiden kaikenlaista laitonta kauppaa käsittelevän YK:n konferenssin hyväksyntä pienaseiden kaikenlaisen laitoman kaupan estämistä, torjuntaa ja poistamista koskevalle toimintaohjelmalle vahvistaa EU:n aiempaa pienaseita koskevaan yhteiseen toimintaan perustuvaa sitoumusta. Tämän sitoumuksen noudattamista edistäisi se, että EU:n tasolla harkittaisiin mahdollisuutta ottaa käyttöön EU:n pysyvä rahoitus YK:n toimintaohjelman tavoitteiden mukaisille hankkeille. Poliittisella tasolla EU:n olisi harkittava miten minimoida ne kielteiset poliittiset seuraukset, joita saattaa aiheutua siitä, ettei se pysty lujittamaan politiikkaa ja hankkeita (esim. vuonna 2003) koskevia neuvotteluasemiaan; EU:n on voitava osoittaa, että se pyrkii panemaan sekä EU:n yhteisen toiminnan että YK:n toimintaohjelman täytäntöön koordinoitusti ja tuloksiin perustuen.

143. Yhteisen toiminnan ja ohjelman täytäntöönpanon tehostamiseksi ja syventämiseksi jäsenvaltiot ovat kartoittaneet joukon toimintakohteita, joiden osalta olisi tehtävä päätökset tai joihin olisi kiinnitettävä huomiota lähitulevaisuudessa. Näitä suuntaviivoja luonnollisesti tarkastellaan säännöllisesti EU:n hankkeiden toteutuksessa karttuneiden kokemusten valossa.

III.B Kokonaisvaltaisen lähestymistavan tarve

144. Vaikka laajasti tunnustetaan, että pienaseisiin ja kevyisiin aseisiin liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi on toteutettava lisää kansainvälisiä toimia, on otettava huomioon monet sellaiset mutkikkaat tekijät ja prosessit kuten kansainvälinen ja kansallinen turvallisuus, kauppa, siviilihallinnon ja armeijan suhteet sekä aseiden asema yhteiskunnassa. Näihin ongelmiin ei ole olemassa mitään pika-ratkaisua. Ne on hoidettava kokonaisvaltaisen lähestymistavan avulla käsittelemällä ongelman eri puolia — jotka saattavat olla erilaisia alueesta riippuen — ja ratkaisua on etsittävä niiden monien toimenpiteiden avulla, joista on sovittu. Jäsenvaltiot ovat sopineet, että tällaisin toimin olisi pyrittävä sekä vähentämään aseiden nykyistä epävakauttavaa keskittymistä että estämään näiden aseiden hallitsematonta leviämistä edelleen. Näitä tavoitteita voidaan edistää auttamalla paikallisviranomaisia ratkaisemaan nämä ongelmat.
145. Pienaseita ja kevyitä aseita koskeviin hankkeisiin myönnettävän taloudellisen tuen osalta EU:n tavoitteena on sellaisten toimien vahvistaminen, joilla pyritään vähentämään pienaseiden ja kevyiden aseiden saatavuutta ja tarjontaa konfliktialueilla tai mahdollisilla konfliktialueilla ja joilla autetaan kehittämään kansainvälisiä toimenpiteitä pienaseiden ja kevyiden aseiden kysynnän rajoittamiseksi tällaisilla alueilla ja joilla autetaan hallituksia ratkomaan näiden aseiden aiheuttamat ongelmat. Tällaisia toimenpiteitä voidaan toteuttaa EU:n tai jäsenvaltioiden tasolla ja toimimalla asianmukaisten alueellisten tai maailmanlaajuisen instituutioiden kautta. Sekä jäsenvaltioiden että komission toimien tavoitteena on niiden keskinäinen täydentävyys ja niissä heijastuu pyrkimys käsitellä pienaseisiin ja kevyihin aseisiin liittyvän ongelman eri puolia kansallisesti, alueellisesti ja maailmanlaajuisesti.
146. EU:n rahoituksen piiriin valituista hankkeista olisi koiduttava todellista käsin kosketeltavaa hyötyä hankkeen kohteille. Merkittävä osa rahoituksesta olisi suunnattava EU:n omiin huolellisesti suunniteltuihin hankkeisiin. Tästä syystä on olennaisen tärkeää, että määritellään asianmukainen täytäntöönpanokehys ja että hanke on teknisesti ja poliittisesti toimiva suunnitellussa kontekstissa. Voitaisiin myös harkita rahoitettavien hankkeiden kohdemaiden ja -alueiden valikon laajentamista (talousarvion rajoissa), pitäen mielessä, että EU:n aloitteilla on oltava mahdollisimman suuri vaikutus ja niiden on oltava mahdollisimman kestäviä sekä ottaen huomioon, että EU:n rahoituksen vastineeksi on saatava lisäarvoa ja konkreettista hyötyä sovittujen kriteerien mukaisesti.
147. Erityistä huomiota olisi myös kiinnitettävä tiiviimpään yhteistyöhön monenvälisellä (so. UNDP, YK:n alueelliset keskuskeskukset, NATO, EAPC ja muut) sekä kahdenvälisellä tasolla jo toteutettavien toimien kanssa pyrkien etsimään niiden välisiä synergioita.

III.C Kohdennetun toiminnan tarve

148. Maissa, joissa on paljon turvattomuutta ja väkivaltaa, ei voida käyttää tehokkaasti hyväksi kehitysapua. Siksi konfliktierhköille maille olisi annettava apua, jotta edistettäisiin turvallisuutta, aseriisuntaa, demobilisaatiota ja entisten sotilaitten yhteiskuntaan sopeuttamista osana sosiaalisia ja taloudellisia kehitysohjelmia.
149. Niissä tapauksissa, joissa hallitukset pyrkivät aktiivisesti vähentämään aseiden tuontia alueelleen tai pienaseiden ja kevyiden aseiden liikkumista alueellaan, EU:n olisi tehtävä yhteistyötä niiden kanssa tässä asiassa. Käytännössä avunsaajamailla ei ehkä ole valmiutta panna omia valvontaohjelmiaan täytäntöön. Siksi EU on valmis harkitsemaan käytännön avun antamista esim. sellaisille aloitteille kuin valmiuksien vahvistaminen ja koulutus, tietoisuuden lisääminen. Ensisijaisina olisi pidettävä hankkeita, joilla parannetaan kansallisia valmiuksia valvoa asevirtoja (viennin ja tuonnin valvonta, mahdollisuus jäljittää aseita) sekä valmiuksia panna täytäntöön ohjelmia, jotka koskevat aseiden keruuta ja hävittämistä konfliktien jälkeen. Ottaen huomioon, että erät etenkin pienaseiden ja kevyiden aseiden ammusten hävittämiseen liittyvät hankkeet ovat erittäin mittavia, EU:n ja sen ulkopuolisten kumppaneiden saattaisi olla syytä toteuttaa ne yhdessä (esim. EAPC-hankkeet).

III.D Saadut kokemukset

150. Ottaen pienaseita ja kevyitä aseita koskevat EU:n jo toteuttamat toimet sekä niitä koskevien aiempien hankkeiden täytäntöönpanosta ja arvioinneista saadut kokemukset huomioon, hankkeiden määrittelyssä olisi pidettävä mielessä seuraavaa:

- 1) Kaksi kertaa vuodessa järjestettävät CODUN-asiantuntijoiden kokoukset, jossa käsitellään pienaseisiin ja kevyisiin aseisiin liittyviä aiheita ja hankkeita, ovat hyödyllisiä ja niitä olisi jatkettava.
- 2) Varojen jakamisesta seuraavalle vuodelle on päätettävä viimeistään pienaseita ja kevyitä aseita käsittelevässä syksyn CODUN-asiantuntijakokouksessa, jotta hankkeita voidaan valmistella asianmukaisesti ja jotta yhteisön talousarviossa varat voidaan kohdentaa mahdollisimman tehokkaasti. Yksittäisiä hankkeita koskevat neuvoston päätökset tehdään seuraavan vuoden alusta lukien sen mukaan, miten talousarviovaroja on käytettävissä.
- 3) Toimissa olisi keskityttävä rajattuun määrään laajamittaisia hankkeita. EU:n osuutta hankkeissa olisi analysoitava paremmin ja täytäntöönpanoa tehostettava. Jos tuetaan kolmansien osapuolten hankkeita, EU:n rahoituksen on oltava näkyvää.
- 4) Toimintaselvitysten perusteellinen valmistelu hyvissä ajoin on otettava huomioon. Niissä on kuvailtava asianomaisen hankkeen konteksti ja sisältö sekä ne osat, jotka EU:n on määrä rahoittaa.
- 5) Täytäntöönpanotavasta olisi oltava selkeä käsitys, mukaan lukien arvio hanketta varten kaavailusta täytäntöönpanevasta elimestä tai virastosta/valtiosta riippumattomasta järjestöstä sekä sen kyvystä suoriutua tehtävästä toivotulla tavalla.
- 6) Osallistuminen hankkeisiin, joihin osallistuu EU:n ulkopuolisia rahoittajia, on poliittisesti hyödyllistä, mutta hyvin vaikeaa organisoida käytännössä johtuen poliittisten prioriteettien, talousarvio-menettelyjen, työskentelytapojen jne. eroista. Tällaisen yhteistyön käytännön toteutukseen olisi kiinnitettävä erityistä huomiota.
- 7) EU:n ja jäsenvaltioiden kansallisten toimien välisessä yhteistyössä on paljon toivomisen varaa.
- 8) Valtioista riippumattomat järjestöt ja yksityinen sektori olisi yritettävä saada tarmokkaammin mukaan.
- 9) EU:n ASAC-hankkeeseen perustuva komission hanke:
 - On olennaisen tärkeää, että hanke toteutetaan tiiviissä yhteistyössä isäntävaltion hallituksen kanssa, joka on sitoutunut rajoittamaan pienaseiden ja kevyiden aseiden hallussapitoa ja käyttöä yhteiskunnassa. Hankkeen olisi samalla oltava siinä määrin riippumaton hallituksesta, että neuvoston päätöksen mukaisten hankkeen tavoitteiden toteuttaminen on mahdollista.
 - Olisi toivottavaa, että hanke olisi integroitu monitahoinen kokonaisuus ("pienaseita ja kevyitä aseita koskeva ohjelma"), jossa ohjelman eri osien täytäntöönpano vahvistaa kunkin yksittäisen osan vaikutusta tahollaan ja jotka näin yhdessä muodostavat erittäin tehokkaan integroidun kokonaisuuden. Tällaiseen ohjelmaan voisi muun muassa kuulua seuraavia osia (esimerkkinä on EU:n ASAC-hanke Kambodžassa):
 - aselain laadinnassa ja käyttöönnotossa avustaminen
 - aseiden rekisteröinti ja turvallinen varastointi
 - "kehitystä aseiden sijaan" (Weapons for Development) -järjestelyt, joissa paikallista väestöä kannustetaan luovuttamaan laittomat aseet poliisille yhteisön kehityshankkeiden vastikkeena
 - aseiden hävittäminen
 - yleisölle suunnatut tiedotuskampanjat.
 - Valtio tarvitsee oikeudelliset puitteet, joissa selvästi säännellään pienaseiden ja kevyiden aseiden omistusta ja käyttöä yhteiskunnassa. Kun aselaki on tullut voimaan, on tärkeää, että poliisi koulutetaan ymmärtämään ja soveltamaan lakia ja että yleisölle tiedotetaan lain vaikutuksista. Avustaminen on tärkeää sekä hankkeen laadinta- että käyttöönottovaiheessa.

- Aseiden rekisteröinnin ja turvallisen säilytyksen tukeminen auttaa hallituksia vähentämään epävarmuutta hallussaan olevien aseiden numerosta, tyypistä, sijainnista ja turvallisuudesta. Kokemus on osoittanut, että sen jälkeen kun kaikki tietyllä sotilasalueella olevat aseet on rekisteröity, sotilasviranomaiset voidaan saada vakuuttuneeksi siitä, että niillä on enemmän aseita kuin ne tarvitsevat ja että ylimäärä voidaan hävittää. Turvallisten säilytystilojen perustaminen on suhteellisen edullista ja samalla erityisen tärkeää köyhissä maissa, joissa on suuret määrät aseita.
- ”Kehitystä aseiden sijaan” (Weapons for Development, WfD) -hankkeet onnistuvat todennäköisesti paremmin, jos niillä tuetaan myös paikallisen poliisin suorituskyvyn parantamista. Kyläläiset eivät luovuta aseitaan, jos he tuntevat henkilökohtaisen turvallisuutensa olevan edelleen vaarassa. Luovutetun aseiden yksikkökustannus on suhteellisen korkea, mutta kehitystä aseiden sijaan -lähestymistapa tuo yhteisöille ”turvallisuusarvoa”, jota on vaikea mitata rahassa.
- Luovutettujen laittomasti hallussapidettyjen aseiden sekä sotilaiden että poliisin ylimäärä-aseiden hävittämisellä ”Flames of Peace” -seremonioissa, voi olla suuri symbolinen arvo, ja se voi antaa kuvan edistymisestä kohti rauhallisempaa yhteiskuntaa. Pienimuotoisemmat aseiden hävittämistilaisuudet ovat erityisen sopivia alueilla, joilla kehitystä aseiden sijaan -hankkeita pannaan parhaillaan täytäntöön, sillä se vahvistaa luottamusta siihen, että kyläläisten luovuttamat aseet tosiasiallisesti hävitetään eikä niitä käytetä heitä vastaan.
- Pienaseiden ja kevyiden aseiden rajatylittävä laiton kauppa haittaa kaikkia ponnisteluja pienaseiden ja kevyiden aseiden aiheuttaman ongelman ratkaisemiseksi tietyssä maassa. Rajavalvonnan tehostaminen voisi olla ala, jolle voitaisiin harkita EU:n tuen antamista tulevaisuudessa.
- EU:n näkyvyyttä pienaseiden ja kevyiden aseiden alalla lisätään panemalla täytäntöön EU:n omia huolellisesti suunniteltuja hankkeita eikä siten, että osallistutaan pienellä panoksella toisten toimijoiden täytäntöönpanemiin hankkeisiin.

III.E Varojen myöntämistä koskevat arviointiperusteet

151. EU kehittää parhaillaan järjestelmällisempää lähestymistapaa mahdollisesti tuettaviin hankkeisiin, erityisesti hankkeiden määrittämisen ja suunnittelun osalta. On kartoitettu seuraavat arviointiperusteet, joiden pohjalta EU arvioi hakemukset alustavasti:

- 1) EU:n pienaseiden ja kevyiden aseiden alalla antaman avun on perustuttava avunsaajavaltion aitoon poliittiseen tahtoon. Seuraavan kysymyksen olisi annettava selkeä vastaus: ”Onko ehdotettu toimi selvän poliittisen, aihekohtaisen tai maantieteellisen näkemyksen tai strategian ilmaus VAI onko se tarkoituksella ja oikeutetusti ad hoc-toimi, joka palvelee tiettyä tarkoitusta?”.
- 2) Ehdotettujen hankkeiden on edistettävä paikallista, kansallista tai alueellista turvallisuutta avunsaajavaltiossa tai -alueella (esim. edistettävä pienaseiden valvontaa, luottamuksen lisäämiseen tähtäviä toimia, sovintoa, alueellista vakautta). Tämä edellyttää ennakoarviota poliittisesta tilanteesta ja hankkeen tosiasiallisesta vaikutuksesta suunniteltuun yleistavoitteeseen, kuten konfliktinesto, rauhallisen ympäristön luominen jne.
- 3) Pienaseiden ja kevyiden aseiden alalla annettavan avun olisi oltava osa avunsaajamaata koskevaa kokonaisvaltaista kehitys- ja turvallisuusstrategiaa. Jos tämä ei ole mahdollista, ehdotetussa hankkeessa olisi eriteltävä millä tavoin toimet edistävät pienasepolitiikan integroimista laajempaan turvallisuus- ja kehityspolitiikkaan.
- 4) On varmistettava, että samassa maassa tai samalla alueella toteutettavat aiemmat/tämän hetkiset/tulevat toimet ovat keskenään johdonmukaisia.
- 5) Avustushankkeet perustuvat tiiviiseen yhteistyöhön avunsaajamaan viranomaisten kanssa, ja eri toimijoiden tehtävät olisi määriteltävä.
- 6) Hankkeissa, joihin kuuluu aseiden kerääminen, kaikki kerätyt aseet olisi periaatteessa hävitettävä.

- 7) Jokaista hanketta varten laaditaan selvät tavoitteet, viitearvot ja määräajat, jotta olisi mahdollista arvioida hankkeen vaikutusta. Lopullisen avunsaajan käytännön tarpeet olisi arvioitava. Aiemmista vastaavista kokemuksista saadut tulokset ja kokemukset olisi otettava huomioon.
- 8) Avunpyynnöissä olisi ilmoitettava selkeästi, kuinka ehdotettu hanke edistää EU:n yhteisen toiminnan tavoitteita.
- 9) Avunpyynnöissä olisi ilmoitettava selkeästi, kuinka ehdotettu hanke parantaa avunsaajavaltion kykyä noudattaa voimassa olevia alueellisia tai kansainvälisiä sitoumuksiaan.
- 10) Olisi pyrittävä entistä enemmän saamaan valtioista riippumattomat järjestöt ja yksityinen sektori mukaan, kun se on mahdollista.
- 11) Arvioinnissa on otettava huomioon hankkeen kestävyys.
- 12) On varmistettava yhteistyö EU:n ja jäsenvaltioiden kansallisten ponnistelujen välillä.

Kriteerit perustuvat suurimmalta osin YUTP:n talousarvion toteuttamisesta saatuihin komission arviointien tuloksiin ja niistä saatuu asiantuntemukseen.

III.F Perusteellisen arvioinnin tarve

152. EU:n varoilla tuettujen hankkeiden perusteellinen arviointi on tärkeää. Tämän toteuttamiseksi:

- Hankkeiden täytäntöönpanon olisi perustuttava terveen varainhoidon periaatteille.
- Hankkeen päättyessä toimitetaan loppuraportti, joka sisältää yhteenvedon saavutetuista tuloksista.
- Arvioidaan, onko tavoitteet saavutettu ja tarvitaanko jatkotoimia. Tällainen arviointi tehdään ainakin hankkeen lähestyessä loppuaan. Hankkeita, joiden toteuttaminen kestää pitemmän ajan tai jotka saavat huomattavaa taloudellista tukea Euroopan unionilta, arvioidaan myös toteutuskauden aikana.
- Komissio pohtii vertailukelpoisia malleja tukea saaneiden hankkeiden ja uusien hanke-ehdotusten arvioimiseksi.
- Komissio organisoii arvioinnin talousarvion toteuttamista koskevan toimivaltansa puitteissa, ja arvioinnin suorittavat riippumattomat asiantuntijat. Arviointi esitellään asiaan kuuluvalla EU:n työryhmälle tai komissiolle tiiviissä yhteistyössä puheenjohtajavaltion kanssa. Varojen jakamisesta on päätettävä oikea-aikaisesti sopivalla tavalla seuraavaa vuotta varten viimeistään pienaseiden ja kevyiden aseidenriisuntaa käsittelevässä syksyn CODUN-kokouksessa, ja hankkeisiin liitettävien toimintalausumien ("Action Statements") oikea-aikaiseen ja perusteelliseen valmisteluun olisi suunnattava lisäponnisteluja. Varat jaetaan sitä silmällä pitäen, että yksittäisiä hankkeita koskevat neuvoston päätökset tehdään seuraavan vuoden alusta alkaen edellyttäen, että yhteisön talousarviossa on käytettävissä määrärahoja.
- Loppuraporttia ja arviointia käytetään myös saatujen kokemusten kartoittamiseen tulevia hankkeita silmällä pitäen. Ehdotetaan, että komissio toimittaa arvioinnin edellä mainittujen perusteiden pohjalta.

LIITE

PIENASEET JA KEVYET ASEET:

Yhteyspisteet

Name	Address	Phone	Fax	E-Mail
Ministry for Foreign Affairs Disarmament, Arms Control and Non-proliferation (II.8)	Ballhausplatz 2 1014 Vienna AUSTRIA	+ 43 1 53115 0	+ 43 1 53115 228	Andrea.ikic-boehm@wien.bmaa.gv.at.
Robert Gernay Chef du Service Contrôle de l'Armement Ministère des Affaires Etran- gères	15, Rue des Petits Carmes 1000 Bruxelles BELGIUM	+ 32 2 501 89 23	+ 32 2 501 38 22	Robert.Gernay@diplobel.fed.be
Royal Danish Ministry of Foreign Affairs Foreign and Security Policy Department (N.SP)	2, Asiatisk Plads 1448 Copenhagen K DENMARK	+ 45 33 92 00 00	+ 45 32 54 05 33	um@um.dk nsp@um.dk
Ministry for Foreign Affairs Arms Control Division	PO Box 176, Merikasarmi C 00161 Helsinki FINLAND	+ 358 9 160 56185	+ 358 9 160 56066	pol-22@formin.fi
Francis Guenon Ministère des Affaires Etran- gères	Paris FRANCE	+ 33 1 43 17 40 70	+ 33 1 45 51 92 62	francis.guenon@diplomatie.gouv.fr
Federal Foreign Office	Ref 241 11013 Berlin GERMANY	+ 49 30 5000 4279	+ 49 30 5000 4161	241-2@auswaertiges-amt.de
Ministry of Defence	Fü S III 5 11055 Berlin GERMANY	+ 49 30 2004 8772	+ 49 30 2004 8779	
Ministry for Foreign Affairs DI Directorate for United Nations and International Organisations	3 Akadimias Street Athens — HELLAS GREECE	+ 30 10 368 2238 + 30 10 368 2233 + 30 10 368 2231	+ 30 10 368 2239	d01@mfa.gr
Disarmament and Non-Prolife- ration Section Department of Foreign Affairs	St Stephen's Green Dublin 2 IRELAND	+ 353 1 478 0822	+ 353 1 478 5952	kevin.dowling@iveagh.irlgov.ie
Director of the disarmament and non-proliferation office (Ufficio V) — General directo- rate for political multilateral affairs and human rights Ministry of Foreign Affairs	P.le della Farnesina, 1 00194 Roma ITALY	+ 39 06 3691 2205	+ 39 06 3235 927	alessandro.cevese@esteri.it paolo.cuculi@esteri.it
Ministère des Affaires Etran- gères Direction des Affaires politi- ques — DI Section: Désarmement	LUXEMBOURG	+ 352 478 2469	+ 352 22 19 89	francois.berg@mae.etat.lu tom.koeller@mae.etat.lu

Name	Address	Phone	Fax	E-Mail
Mary Honor Kloege Policy adviser Arms control and Arms export Policy Division Netherlands Ministry of Foreign Affairs Arms Export Policy Division and Arms Control	P.O. Box 20061 2500 EB The Hague THE NETHERLANDS	+ 31 70 348 5562	+ 31 70 348 5479	Mary_honor.kloege@minbuza.nl
Ministry for Foreign Affairs Department for Defence and Security Organisations	Largo do Rilvas 1399-030 Lisboa PORTUGAL	+ 351 21 394 62 95 + 351 21 394 65 79	+ 351 21 394 60 37	dsd@sg.mne.gov.pt
Enrique Sarda Valls Desk Officer Ministry of Foreign Affairs	c/Padilla 46 28006 Madrid SPAIN	+ 34 91 379 1769	+ 34 91 576 1245	enrique.sarda@mae.es
The Desk Officer for Small Arms and Light Weapons Ministry of Foreign Affairs Global Security Department	SE — 103 39 Stockholm SWEDEN	+ 46 8 405 10 00	+ 46 8 723 11 76	daniel.nord@foreign.ministry.se
Simon Johnson SALW Desk Officer Non-Proliferation Department Foreign & Commonwealth Office	King Charles Street London SW1A 2AH UNITED KINGDOM	+ 44 20 7270 2251	+ 44 20 7270 2860	simon.johnson@fco.gov.uk
Antonios Antanasiotis Security policy unit CFSP Directorate DG RELEX European Commission Gunther Manthey Institutional and Legal Matters for External Relations-Sanc- tions DG RELEX European Commission	B-1049 Brussels EUROPEAN COMMISSION	+ 32 2 299 3448 + 32 2 299 2628	+ 32 2 295 0580 + 32 2 296 7563	antonios.antanasiotis@cec.eu.int gunther.manthey@cec.eu.int
Frank De Wispelaere Secretariat of the Council of the European Union DG E External and Politico- Military Affairs Directorate VIII "Defence Aspects"	B-1049 Brussels General secretariat of the council of the European Union	+ 32 2 285 8500	+ 32 2 285 6935	frank.dewispelaere@consilium.eu.int